

VILÁGOS SÁG

ÉVFOLYAM

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉP LAPJA

156. SZÁM

Groza miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter személyes találkozón tisztázzák a magyar—román viszony kérdéseit

BUDAPEST, július 10. (Rádió.) Gyöngyösi János magyar külügyminiszter nyilatkozatot adott a magyar—román kapcsolatok fejlődési lehetőségeiről. Utalt Farkas Mihálynak, a magyar Kommunista Párt központi bizottsági tagjának bukaresti útjára, megállapítva, hogy ma, amikor a fegyverszüneti feltételek még nem engedélyezik a diplomáciai kapcsolatok felvételét, nemzeti szempontból felbecsülhetetlen jelentőségű az, hogy magyarországi politikai pártok képviselői felveszik a baráti és eszmei érintkezést romániai demokrata körökkel. Hangoztatta, hogy milyen kellemes benyomást tett rá Farkas Mihály beszámolója, aki elmondotta, hogy százezres tömeg hallgatta lelkesedéssel a román fővárosban a magyar munkáspárt kiküldöttének fejtegetéseit. Megállapította a továbbiakban, hogy őt magát személyesen is igen kellemesen érintette Groza Péter román miniszterelnöknek az az üzenete, hogy a közeljövőben szeretne személyesen is megismerkedni vele.

— A személyes találkozás során — mondotta Gyöngyösi magyar külügyminiszter — igen sok kérdést tisztáztunk majd.

Miniszterközi bizottság hozott döntő határozatokat a Magyar Tudományegyetem ügyében

A magyar egyetemi bizottság előterjesztése — Hogyan oldják meg személyzeti és pénzügyi kérdéseket? — Marosvásárhelyen helyezik el a magyar egyetem orvostudományi karát

1940. évi szeptember 11-e után beszerzett leltári tárgyak a Magyar Tudományegyetem birtokában maradnak

Csögör Lajos dr. nyilatkozata a megértő légkörben lefolyt bukaresti tárgyalásokról

BUKAREST, július 10. A kolozsvári Magyar Tudományegyetem megvalósításának és tényleges működése megkezdésének ügye jelentős lépéssel haladt előre. A magyar egyetemi bizottság szűkségeket tartotta, egy szilárd kormánytényezőkkel fejezte az érintkezést a kolozsvári magyar egyetemmel kapcsolatos kérdések megoldása érdekében. A bizottság Bukarestbe utazott, dr. Groza Péter miniszterelnök pedig minisztériumközi értekezletre hívott össze, amelyen Voitec közoktatási miniszter, dr. Bagdasar professzor közegészségügyi mi-

niszter, Potop közoktatásügyi államtitkár, Vladescu-Racoasa professzor, nemzetiségügyi miniszter, Luka László, a Nemzeti Demokrata Arcvonal főtitkára, az I. Ferdinánd király Tudományegyetem részéről dr. Petrovici Emil rektor, dr. Kernbach Mihály orvoskari dékán és Stejanescu-Goanga professzor, a Magyar Tudományegyetem részéről dr. Csögör Lajos, dr. Demeter János és dr. Jancsó Elemér, mint az egyetemi vezető bizottság tagjai, továbbá dr. Nagy Géza és dr. Venczel József tanárok vettek részt.

Az értekezlet megnyitása után dr. Csögör Lajos, Kolozs megye alispánja, a magyar egyetemi bizottság elnöke nyilatkozatot olvasott fel, amelyben utalt arra, hogy a folyó évi május 29-én megjelent 407. sz. rendelet törvény 1. szakasza a folyó évi július hó 1-i hatállyal Kolozsváron magyar előadói nyelvi állami egyetemet létesített, amely irodalom- és bölcsészettudományi, jog- és közgazdaságtudományi, természettudományi és orvostudományi, vagyis négy tudománykaral fog működni.

A nemzetiségi egyenjogúság elve

A kormány ez a kezdeményező határozása — adott a nyilatkozatában dr. Csögör — demokratikus államvezetésünk döntő lépése és ama politika megvalósulásának kezdete, amely a Sztalin marsall dr. Groza Péter miniszterelnök közt a folyó évi március 6-án és 8-án történt táviratváltás szellemében a nemzetek egyenjogúságának elvén alapul.

A kolozsvármagyar előadási nyelvi tudománygyűlésében összehívott bizottsági értekezlet alkalmával a köznevelésügyi miniszternek az egyetemnek a vezetésére adott a legmelegebben köszöntjük dr. Groza Péter miniszterelnököt, mint a kolozsvári magyar előadási nyelvi állami tudományegyetem megteremtőjét.

Legszívesebben hálánkat tolmácsoljuk Iste István és Potop Aurel minisztereknek, akik nagy mértékben mozdították a kormányt ezt az intézkedést és akik adjanak meg minden támogatást a kolozsvári magyar egyetem megvalósításában.

Megoldandó feladatok

A magyar egyetemi bizottság elnöke ezután nyilatkozatában arra, hogy a kolozsvári magyar egyetem megnyitása érdekében kapcsolatosan épület- és felszerelési kérdések, pénzügyi kérdések és személyzeti kérdések merültek fel. Utalt arra, hogy a vonatkozó rendelet törvény a ko-

lozsvári magyar tudományegyetem rendelkezésére bocsátotta a Mária királynéról elnevezett kolozsvári leánygimnázium épületét és a törvény ugy intézkedik, hogy a szűkséglethez és a lehetőségekhez mérten más épületek is a rendelkezésre bocsáthatók. A folyó évi június 20-án a 406. számú rendelet törvény alapján a magyar egyetemi bizottság átadta, az I. Ferdinánd királyról elnevezett tudományegyetem képviselői pedig átvették a kolozsvári egyetemi épületeket, június 30-án pedig a magyar egyetemi bizottság átvette a Mária királynéról elnevezett leánygimnázium épületét.

A legsúlyosabbak a pénzügyi kérdések

Az egyetemi bizottság elnöke kifejtette azt is, hogy a magyar tudományegyetem részéről kijelölt helyiségekben szükséges javítási, építkezési, átalakítási és berendezési munkálatokkal kapcsolatosan pénzügyi kérdések merültek fel. A kolozsvári magyar egyetem személyzetét az elmúlt hónapokban tényleges munkát végzett, de az ezért járó fizetését nem kapta meg teljes egészében. Az egyetemi bizottságnak adósságai vannak az egyetemi kármérségekkel kapcsolatban is, mert Eszakerdély visszacsatolása óta a kolozsvári klinikák az állam részéről megfelelő anyagi támogatást nem kaptak és nem kaphattak.

— Meggyőződésünk — mondotta dr. Csögör —, hogy a kolozsvári magyar tu-

dományegyetem kérdéseinek rendezésével kapcsolatosan a legnagyobb nehézségek a pénzügyi kérdések eddigi megoldatlanságából származnak.

Életberágók a személyzeti kérdések is

Nyilatkozata további során dr. Csögör utalt arra, hogy a kolozsvári magyar tudományegyetem személyzetének kinevezésére a bizottság javaslatokat tett a nemzetnevelésügyi minisztériumnak.

— A rendelet törvényben előírt intézkedések végrehajtásának késlekedése, ami adminisztrációs nehézségekkel magyarázható, bizalmatlanságot kellett velünk szemben, akiket a szervezeti kérdések elhanyagolásával vádolnak — fejtette be nyilatkozatát a bizottság elnöke.

Olvasóinkhoz

Papírhány miatt három napig szünetelt a Világosság. A rotációs gépnymásra alkalmas papírbalánk elfogytak s péntek reggelre már csak maradtak papírtöredékek felhasználásával tudtunk megjelenni alaposan lecsökkentett példányszámban. A várva-várt papírszállítvány egyre később. A nagy rotációs gép néma maradt s lapárusaink szorongva s hiába lesték a varázsszót, hogy „indul a lap!”

E kényszerzünet ideje alatt megkíséreltük, hogy érintkezésben maradjunk olvasóinkkal és gyors ütemben megszerveztük az ugynevezett „élő újság”-ot. Vasárnap délelőtt a Szinkronben a két napilap szerkesztőségi tagjai felolvasták a már kiszedett vagy szedésre előkészített cikkek és hírtanyagjait, hogy valamelyes tájékoztatást adhassanak a közönségnek a zajló eseményekről. Sajnos az élő szónak kevesebb volt a hallgatója, mint olvasója a „holt” betűnek. Az emberek hasábjára és oldalakra terjedő „újság”-ra vágytak ezekben a napokban.

A kényszerzünet alatt jóleső érzéssel láttuk olvasóink ragaszkodását és szeretetét a Világosság iránt. Naponta tömegével érdeklődtek szerkesztőségünkben, miért nem jelentünk meg és mikor jelenünk már meg? Noha közben hallgatott a nagy rotációs, a szerkesztőségben élénken kattogtak az írógépek, készült a lap máról holnapra, gyűlt a szedés a nyomdában s ime, most örömmel adhatjuk újra olvasóink kezébe kedvenc reggeli újságukat. Megérkezett a papírszállítvány a messzi Buzeniből! A papírkészlet hiánya kiderítésére vizsgálat indult s egyben ígéret is érkezett, hogy a jövőben hasonló akadályok nem fordulnak elő s nem kényszerülünk többé huzamosabb hallgatásra, mert a papírszállítás biztosítására idejében történik majd intézkedés.

Tekintettel a hosszabb kényszerzünetre, nyolc oldalas számmal jövőnk olvasóink elé, hogy alaposan tájékozódhassanak az elmúlt napokban történt fontosabb eseményekről. Fogadják és terjesszék újból szeretettel a Világosságot!

A nyilatkozat elhangzása után a felmerült kérdések gyors megoldása érdekében azonnal gyakorlati intézkedések történtek, amelyek a következők:

Gyors gyakorlati intézkedések

1. Dr. Groza Péter miniszterelnök azonnal intézkedett, hogy a kolozsvári tudományegyetem számára rendelkezésre álló összeg fele, 250 millió lej utaltassék ki a magyar tudományegyetem épületeinek rendbehozatalára és berendezésére.

2. A kereskedelmi és ipari felsőfokú tudományok akadémiajának épülete az 1945/46. tanévben a magyar tudományegyetem birtokában marad a jog- és közgazdaságtudományi kar elhelyezése céljából.

3. Az I. Ferdinánd király tudományegyetem természettudományi és orvostudományi intézeti munkahelyet biztosítanak a megfelelő magyar intézeteknek mindaddig, amíg azok önálló elhelyezése lehetővé válik. Az Erdélyi Muzéum-Egyesület tárával kapcsolatos intézetek kérdését egy semleges kormánykiküldött fogja megvizsgálni.

4. A kolozsvári magyar egyetem orvostudományi kara — miután Kolozsváron működéséhez a tárgyi feltételek hiányoznak — a Magyar Népi Szövetséggel egyetértésben Marosvásárhelyre költözik, ahol rendelkezésre fog állni a volt hadapródiskola épülete és vezetése alá kerülnek a közkórházak és a klinikai célra berendezendő szanatórium.

5. Bagdasar dr. közegészségügyi miniszter biztosította a magyar orvostudományi kart arról, hogy az új kl-

Truman elnök már uton van Európa felé, Churchill e hét végén utazik Potsdamra

As államformáról is dönt Jugoszlávia népe a közeli választásokon

KOLOZSVAR, július 10. A legutóbbi napok külpolitikai eseményei közül kiemelkedő jelentőségű az, hogy az Egyesült Államok és Nagybritannia kormánya elismerte az új demokratikus lengyel kormányt, mely a moszkvai tanácskozások után jött létre a lengyel politikai csoportok megegyezése alapján.

Igen nagy érdeklődésre tarthat számot az az Ankarából világgá repített hír, hogy a japán császár üzenetet intézett Truman elnökhöz, megkérdeve, hogy miképpen értelmezik a szövetségesek Japán feltétel nélküli fegyverletételét. Ez a hír újabb japán béketalapozást jelent — amennyiben igaznak bizonyul.

Igen nagy kitüntetés érte Románia új uralkodóját. A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a „Győzelem” rendjelet adományozta ötélségének, mivel „augusztus 23-ika után helyes utra vezette országát és akkor segítette a Vörös Hadsereget, amikor Németország veresége még nem volt bizonyosra vehető”.

Az amerikai belpolitikai élet nagy eseménye Morgenthau pénzügyminiszter lemondása. Morgenthau a hízenütődik azoknak a vezető amerikai politikusoknak a sorában, akik az utóbbi két hónapban lemondottak állásukról. Utóda Henry Winson, ismeret pénzügyi szakember. A Truman-kormány egészen új garnitúrával dolgozik. Figyelemreméltó, hogy éppen a legfontosabb tisztségek birtokosa, Roosevelt bizalmasai, mondottak le.

Churchill brit miniszterelnök a választási hajrákat fáradalmait egy délfranciaországi kastélyban pihen ki. Innen egyenesen Potsdamra utazik a háromhatalmi konferenciára.

Szíria és Libanon ügyében ismét megkezdődtek a tanácskozások. Egyelőre még csak előkészítő tárgyalások folynak, de a légkör, a politikai megfigyelők szerint, jelentékeny mértékben megnyílt. Egyelőre a francia tisztek parancsnoksága alatt álló szíriai és libanoni csapatoknak a kormány fenntartása alá való helyezéséről folynak megbeszélések.

Leino belügyminiszter a finn diétában tett nyilatkozatában elmondotta, hogy a finn nagyvezérkarhoz közelálló politikai és katonai csoport fegyveres felkelést készített elő. A finn belügyminiszter kijelentette, hogy a fasiszta aknamunka azért folyhatott zavartalanul, mert a tisztagatást alig, vagy egyáltalán nem hajtották végre.

Görögországban egyre vadabb hajsza folyik az őszintén demokratikus elemek ellen. A fasiszta-monarchista „X” szervezet — amint a TASS hírlapírásában athéni tudósítója jelenti — irtóhadjáratot folytat a demokraták ellen. A görög fasiszták ezerszámszámra menekülnek Jugoszláviába, hogy megmentsék életüket a monarchista cenzúról. A görög propagandaszter már odáig merészkedett — írja a Pravda —, hogy háborúval fenyegette meg Albániát, amennyiben Délalbanit nem engedli át.

A négy nagyhatalom képviselői teljes mértékben megegyeztek a nagy háborús bűnösök fölötti ítéletkezés módjait illetőleg.

Kalinin Mihály, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsa prezidiumának elnöke cikket írt a Pravdában, leszögezve, hogy a „Szovjetunió csöndesen és biztonsággal halad a békés fejlődés útján”. Kalinin elnök cikkében megállapítja, hogy a Szovjetunió a leghatározottabb békepolitikát követi.

A mongol népköztársaság elnöke, Gjojbalsan marsall látogatást tett Moszkvában, ahol Sztalin generalisszimusszal tanácskozott.

A 10.000 lejes új bankjegyek július 16-án kerülnek forgalomba

BUKAREST, július 9. A Román Nemzeti Bank igazgatósága hivatalosan közli: A közönség és a pénzintézetek ismételt kérésére a Román Nemzeti Bank igazgatósága elhatározta, hogy a jegybank alapszabályainak 30. szakasza alapján — a pénzügyi műveletek megkönnyítése érdekében — 10.000 lejes bankjegyeket bocsát ki.

Az új bankjegyek, amely július 16-án kerül forgalomba, legfontosabb ismertetőjelei a következők:

A bankjegyek színe: mindkét oldalon piros, ibolyaszín, sárga és barna, a felső részen azonban vöröses ibolyaszín.

Az új bankjegyeken lévő rajzok: az első oldalon jobbra és balra egy csoport parasztasszony gyermekekkel, a közép-

fehér mezőben az ország címere, fölötté vörös felirattal: „ZECE MII LEI” (tiz-ezer lej). Ugyanezen az oldalon vannak az aláírások, a kibocsátás kelte, valamint a bankjegy ellenőrző száma. A bankjegy hátsó oldalán díszes keretben mezei munkáról hazatérő két parasztasszony és egy gyümölcsöt szedő parasztleány látható.

A víznyomás a Román Nemzeti Bank „BNR” kezdőbetűiből alkotott és a bankjegy teljes terjedelmében látható. Az új bankjegy baloldalán hullámos és „BANCA-NAT” felirattal ellátott.

Az új 10.000 lejes bankjegyek az 500, 1000, 2000 és 5000 lejes jelenleg is forgalomban lévő régi bankjegyekkel együtt törvényes fizetőeszközök.

Bizottságokat jelöltek ki a lakások ellenőrzésére

Timofi rendőrkezesztor felhívása

KOLOZSVAR, július 10. Kolozsvár város lakásrekvizáló bizottsága az utcabizalmiak és a házfelügyelők bevonásával pénteken délután a Szinkör helyiségében összevont gyűlést tartott, amelyen részletesen megvitaták a rendkívül súlyos lakáskérdést és megtárgyalták a lakásrekvizálási külföldi módjait. A nagygyűlés során igen sok felszólalás hangzott el. Az észrevételek legfontosabb részét az eddig végzett lakásellenőrzés körül tapasztalt hiányosságokra vonatkoztak.

A felszólalások körül keletkezett viták is azt mutatták, hogy a lakásnyilvántartási lapok adatai igen sok helyen nem felelnek meg a valóságnak, vagy azokba — az eddigi ellenőrzés hiányossága miatt — sok hiba csúszott be. Hogy kiküszöböljék a rendkívül gyors megoldásra váró lakáskérdésben a bizony-

talán tapogatózásokat, az eddigi ellenőrzés során itt-ott tapasztalt renyheséget és érelyesen elhárítottak a tulajdonosok és a bérlők részéről rosszindulatulag emelt akadályokat, Timofi György rendőrkezesztor az alábbi szigorú rendelkezést bocsátotta ki megszívlelendő felhívásként:

1. Tekintettel arra, hogy a lakásnyilvántartó lapokba sok, a valóságnak meg nem felelő adat csúszott be és a pontos nyilvántartást téves bevallások nehezítették, a központi lakásrekvizáló bizottság a lakások és lakók fokozottabb ellenőrzését rendeli el.
2. Az ellenőrzést az utcabizalmiból és a demokratikus pártok egy-egy megbízottjából álló bizottság végzi házról-házra járván.
3. A bizottság köteles összehasonlítani a lakók bejelentés lapjának adatait a lakások terjedelmével, majd

WASHINGTON, július 10. (Rádó.) Truman elnök szombaton utrakelt Európa felé, hogy Potsdamra utazva, ott Sztalin generalisszimusszal és Churchill miniszterelnökkel találkozzék. Truman kíséretében van Bryans külügyminiszter, a külügyminiszter titkára és egy tolmács, aki annakidején Roosevelt elnököt is elkísérte a teheráni és yaltai találkozókra.

LONDON, július 10. (Rádó.) Churchill miniszterelnök már nem is tér vissza az angol fővárosba a potsdami konferencia előtt. A miniszterelnök jelenleg Hendayban, a francia-spanyol határ mentén üdülőkastélyban s innen e hét végén utazik egyenesen Potsdamra.

Angliában találgatják a választási eredményt

LONDON, július 10. (Rádó.) Az angol lapok szerint a konzervatívok beismerik, hogy minden valószínűség szerint jónéhány mandátumot vesztenek. Ennek ellenére bíznak abban, hogy sikerült kormányképes többséget összehozni. A munkáspárti sajtó kiemeli, hogy a párt vitathatatlanul jóval nagyobb eredményeket ért el, mint bármikor.

Egyes munkáspárti lapok olyan értelmezéseket közölnek, hogy munkáspárti-liberális kormánykoalíció jöhet létre.

A Daily Worker beszámol arról, hogy a Kommunista Párt igen jelentős eredményeket ért el különösen Lancashire ipari vidékein.

A szovjet lapok, az angol választásokkal foglalkozva, közlik, hogy a két nagy párt, munkáspárt és a konzervatív párt között, majd minden körülményben késhegyig menő harc folyt. Minden valószínűség szerint írják — a legtöbb körülményben egészen egyenlő harcra számítanak a két nagy párt felől jeire szövetség között.

A Munkás Párt, konzervatív párt és a berálsok vezetői Eszakszkóciába utaztak ahol 24 kerületben a vallási ünnepek miatt július 12-ikére halasztották a választásokat.

Jugoszláviában a közeljövőben választás lesz

BELGRAD, július 10. (Rádó.) Tito nagy beszédet mondott, melyben a legrozzottabban leszögezte, hogy a közel meg tartandó választásokon „akadálymentesen” érvényesülhet majd a jugoszláviai akarata.

az ellenőrző ívet alá kell írnia a házajdonossal vagy annak megbízottjával, távollétében pedig a lakóval. Az aláírás a tagadása esetén, ezt a tényét a bizottság vezetője megjegyzi és rovatba.

4. Az adatok pontosságát az ellenőrző bizottsági tagok egyetemlően felelősek házfelügyelővel együtt.

5. Az új, adatait adózt mond be, 10 től 90 napig terjedő közzéadásra utalják.

6. Az ellenőrzés munkáját július 8-án megkezdődtek. Felhívjuk tehát a város lakóit, hogy saját érdeklődésük érdekében rendőrségi bejelentés lapok felmutatását, mert a bizottság csak azoknak a lakóknak a lakásjogosultságát ismeri el, akik az ellenőrzés során ottlakásukat rendőrségi bejelentő lappal igazolják.

7. Az összeírást, illetve az ellenőrzést végző közegeket a nyilvántartás pontos összeállításában mindkinek kötelessége segíteni különösen a szomszéd lakóknak, akik leginkább tájékozottak a feles számú, vagy helytelen fel nem használt lakásokról.

8. Tekintettel a renvíl súlyos lakás hiányra, átmenetileg alábbi megszorításokat voltunk kénytelenek alkalmazni:

a) egy-két személy esetleg háromtag család csak egy szoba és mellékhelyiségekre jogosult. Mellékhelyiségek háttérben is legfeljebb egy szobára.

b) Négytől hat főre terjedő családok két szoba utalható ki mellékhelyiségekkel, vagy a mellékhelyiségek közös használatával, ha a családban kétszoros gyermekek vannak.

c) Minden további kettő felnőtt család részét kiutalható még egy szoba.

d) Orvosok, ügyvédek, egyetemi tanárok és mérnökök még egy további szobára is lehetnek jogosultak, rendelőre tarthatnak ilyen célra más helyiségeket.

9. E rendelkezés megjelenésétől kezdve a butorozott szobát, sem butornálkülső lakások lakásbizottságának a rendelkezésére álló szobákhoz járulás nélkül bérbeadni nem lehet.

10. Mindazokat, akik a lakásrekvizáló bizottság részéről kiállított foglalkozási ve kiutalási rendelkezések nem tartózkodnak internálással büntetik.

Magyszebenből Kolozsvárra szállították a kissármási tömeggyilkosság több vádlottját

Vizsgálat alatt Botos János és Kovács Gyula ügye

KOLOZSVAR, július 10. A kolozsvári néptörvényszéken gyors ütemben halad a háborús bűnösök ügyeinek kivizsgálása. A fajtólételet és a pusztító háborút szolgáló sziszta bűnösök csoportosan végrehajtott selektálásai közül véresen emelkedik ki a sármási tömeggyilkosság. Kissármás, mint zásos emléktű helységnevét, méltán sorakoztatja Odessza, Vapnyarka, Bogdanovka és Dnyeszteren-tuli helységneve mellett. Itt véres emberek tömegét mészárolták le a háborús martalócok. A sármási tömeggyilkosság ügyében még folytatódik a vizsgáló bizottság teljes vádirat elkészítése előtt nemcsak a vádlottak, hanem a tanúk nyilvántartására fontosabb adatok leírásai.

Ez év februárjának végén a Világosság lapok adott hírt a sármási tömegsír fel-

fedezéséről. A tömegsírban 126 holttestet, 31 férfi, 52 nő és 43 gyermek lemezelenített holttestét találták. Az áldozatok valamennyien a sármási zsidóság köréből kerültek ki.

Valamennyiükkel 1944 szeptemberében, a 16-ikáról 17-ikére virradó éjszaka végzett a Lantz László százados vezérése alatt állott csendőrkülönítmény. A tömegmészárlást géppisztoly és revolverlövéssekkel hajtották végre.

A tömegmészárlás előkészítésében Lantz László magyar csendőrszázadoson kívül több tiszt, altiszt és több sármási illetőségű polgári lakos is részt vett, illetve ellenük a bűnrészesség vádja felmerült. Ezek közül többet sikerült kézrekeríteni.

Ugyanakkor is akadtak tisztán látó elemek a helyi magyar vezetők közül, akik elejét tudták venni minden atrocitásnak, amit a helybéli zsidó és román lakossággal szemben terveztek.

Vizsgálat alatt van a kolozsvári néptörvényszéken Kolozsi Pál, más néven Konnerth Péter kolozsvári lakos ügye is. Ez a fasiszta hol románnak, hol magyarnak, hol németnek tüntette fel magát. A magyar uralom alatt tagja volt a nyilas pártnak és a Volksbundnak és egyben szolgálatokat tett a kémelhárító osztálynak is. A Kolozsi-ügy szállal messze nyulnak el, a nyilas-keresztes párt irányítóhoz, akiknek feladatuk éppen az volt, hogy a kisemberek tömegeit félrevezessék és megfertőzzék a szövetséges nemzetek ellen hirdett tanokkal és gyűlöletet szítsanak közöttük az együtt lakó népek ellen.

Hasonlóképpen vizsgálat alatt van Botos Jánosnak az Erdélyi Párt volt megyei főtitkárnak ügye. Botos János a gettózások idején oldalas cikket írt „Kint voltam a gettóban” cím alatt s ebben gunyos és lealázó módon írt az odahurcolt tömegekről. Azt írta, hogy a gettóban az internáltaknak igen jó dolguk van, nagy terület áll rendelkezésükre, de szerinte a zsidók rendetlenek és lusták és ami kényelmetlenségük van a táborban, azt egyedül saját maguknak köszönhetik.

Szabadlára helyezte Bányai László köztársasági elnököt, a Magyar Párt volt titkárákat, aki ellen az volt a vád, hogy a kolozsvári magyar hadtest által végzett rekvirálások alkalmával visszaéléseket követett el.

Most vizsgálják Kovács Gyula volt városi főmérnök ügyét is, aki ellen nemcsak az a vád merült fel, hogy résztvett a gettó felállításában, hanem azt is megállapították, hogy családjával együtt vagyonra menő értékeket harcsolt össze zsidó lakosoktól.

Bányai László köztársasági elnök nyilatkozata

Az elmúlt nap a sármási tömeggyilkosság ügyében néhány felvilágosítást kértünk Bányai Lászlótól, a kolozsvári néptörvényszék elnöktől. Mint ismeretes, Bányai László, a köztársasági elnök, az országos köztársasági háborús bűnösök szemlélet tartott Sármásiban.

Mint arról a Világosság már beszámolt, az elmúlt nap a sármási tömeggyilkosság ügyében néhány felvilágosítást kértünk Bányai Lászlótól, a kolozsvári néptörvényszék elnöktől. Mint ismeretes, Bányai László, a köztársasági elnök, az országos köztársasági háborús bűnösök szemlélet tartott Sármásiban.

Mint arról a Világosság már beszámolt, az elmúlt nap a sármási tömeggyilkosság ügyében néhány felvilágosítást kértünk Bányai Lászlótól, a kolozsvári néptörvényszék elnöktől. Mint ismeretes, Bányai László, a köztársasági elnök, az országos köztársasági háborús bűnösök szemlélet tartott Sármásiban.

Mint arról a Világosság már beszámolt, az elmúlt nap a sármási tömeggyilkosság ügyében néhány felvilágosítást kértünk Bányai Lászlótól, a kolozsvári néptörvényszék elnöktől. Mint ismeretes, Bányai László, a köztársasági elnök, az országos köztársasági háborús bűnösök szemlélet tartott Sármásiban.

Mint arról a Világosság már beszámolt, az elmúlt nap a sármási tömeggyilkosság ügyében néhány felvilágosítást kértünk Bányai Lászlótól, a kolozsvári néptörvényszék elnöktől. Mint ismeretes, Bányai László, a köztársasági elnök, az országos köztársasági háborús bűnösök szemlélet tartott Sármásiban.

minden részletét tisztázzák s lépések történtek, hogy a távollévő bűnösöket is kézrekerítsék.

A sármási ügy kivizsgálása magyar demokrácia szempontból is rendkívül fontos — mondotta informátorunk. — Kézre kell venni a bűnösöket, mert az ilyen büncselekmények, büntetetlenek elkövetése igen káros általánosításokra vezetne. A szolidaritás-ként ható elhallgatás tehát igen sokat árt. Ugyanúgy olyanok is a bűnrészesség vagy bűnpártolás vádjára alá kerülhetnek, akik különben nem minősíthetők háborús bűnösnek.

— Mindjebban kiviláglik ugyanis, hogy a sármási tömeggyilkosságot helyi tényezők határozták el, illetve ezalatt természetesen a helyi katonai és kémelhárító közegeket is. A sármási eset annál is inkább szembetűnő, mert ha voltak is atrocitások a magyar fasiszta csapatok részéről, megszállt más területeken, ehhez hasonló arányú vérengzés sehol sem történt. Sőt egyes helyeken, például a Sármástól nem messze fekvő Mő-

Groza Péter dunavölgyi politikájának szellemében alakul meg

a bukaresti Román-Magyar Társaság

Szent-Györgyi Albert és Parhon professzorok Moszkvában jegyzőkönyvbe foglalták megbeszéléseiket a magyar-román kulturkapcsolatokról

KOLOZSVAR, július 10. A propagandaügyi minisztérium magyar tanácsosa, Méliusz József író hazaérkezett. Bukaresti utazásának alatt zajlott le két magyarországi nemzetgyűlési képviselő — Farkas Mihály és Darvas József — ünnepélyes fogadtatása, valamint az Ekésfront gyűlése. Mindkét esemény a román-magyar testvériesülés tömegmegnyilatkozata volt s lényegesen elősegítette a Magyar Népi Szövetség részéről már régóta fogalmazott Román-Magyar Társaság megalakulását.

Méliusz József nyilatkozik

Az elmúlt nap a nagyhivatású szervről érdeklőnk Méliusz Józsefnél. Határozott, nyenes ember. Mint a soknyelvű Bánság régi harcosa a román-magyar közéletnek és a Bukarestben történeletről is kesken ad számot.

— Bukarestben — kezdi mondanivalóját — mintegy két hónapja folynak a tárgyalások, hogy a román-magyar együttműködés a legjobb formában jöjjön létre. Kezdeményezés a román szellemi élet képviselői részéről indult ki, elsősorban Groza Péter dunavölgyi politikájának szellemében, ebbe a kezdeményezésbe azonban különböző elemek furakodtak, hogy egyéni céljaikat kövessék. A gazdasági minisztérium ébersége hamar pontot tett ezekre a kísérletekre. Most azután Vladescu-Racoasa miniszter és Suciú minisztériumi vezetői irányítása alatt a román-magyar barátság a megvalósulás szakaszába ért.

Markus Mihály és Darvas József beszédeinek visszhangja

— Mi előzte meg a Román-Magyar Társaság megalakulását? — kérdezzük. — Groza Péter felhívására mind gazdasági és kulturális, mind pedig politikai érdekek egymást érik a román-magyar együttműködést siettető események. Óriási hatással volt erre a közelgő Farkas Mihály és Darvas József beszéde Bukarestben, majd pedig Groza Péter beszéde a Bukaresti országos kongresszusán. A gazdasági kap-

csolatok megvalósítására egymást váltogatják a Budapest és Bukarest között járó szakbizottságok. A román szellemi élet türelmetlen kíváncsisággal fordul a magyar szellemi élet felé, hogy megbízható és hamisítatlan képet kapjon a magyar népről.

— Végül pedig — mondja Méliusz József — el kell mondanom azt az értesülést, amit a Moszkvából néhány nappal ezelőtt visszatért román tudós- és írókülönítmény hozott. Epedig, hogy a VOKS, a Szovjetszövetség és a külföld közötti baráti kapcsolatok kimélyítésére irányuló szervezet moszkvai ülésén a magyar különítmény vezetője, Szentgyörgyi Albert professzor és a román különítmény vezetője, Parhon professzor baráti megbeszéléseiket jegyzőkönyvbe foglalták és ezt a két népi békés és építő demokartikus együttélésének egyik első írott okmányaként alá is írták. Ez a román-magyar viszony alakulásának legérdekesebb fordulata.

Ujabb kérdést teszünk fel: ránk erdélyi magyarokra milyen szerep vár a Románia és Magyarország közt kialakuló

barátságban?

— A Románia és Magyarország között megértést teremtő társaság előkészítésének munkájába természetesen a Romániai Magyar Népi Szövetséget is bevonták, hogy tanácsaival és tájékoztatásával elősegítse a kibontakozást. A szervezési munka oroszánrészt vállaló Suciú Camil vezetői és a MNSz kiküldöttjei közt lezajlott eszmecserében tisztáztuk, hogy a Román-Magyar Társaságnak elsősorban külpolitikai a jelentősége. Mi romániai magyarok csak annyiban és azért veszünk részt benne, hogy ezzel is kifejezésre juttassuk: mint román állampolgárok, mi magunk is a pillér szerepét akarjuk játszani és a MNSz és Magyarország között létesítendő hídban s a két ország végső és teljes megbékélését óhajtjuk. Azonkívül szakismereteinkkel óhajtunk a Társaság rendelkezésére állani és román barátainkat a magyar nép és kulturája megismerésében segíteni. Nyilvánvalóan vetünk részt néhányan a Román-Magyar Társaság minapi bukaresti előkészítő ülésén.

„Románia és Magyarország is megújulásért harcol”

— mondja Vladescu-Racoasa

— Nem tudunk még semmit sem erről az előkészítő ülésről. Hol történt, ki vett részt rajta?

— Július 4-én délután a nemzetiségügyi minisztérium tanácstermében a Román-Magyar Társaság előkészítő ülést tartott. Az ülésen a román szellemi élet kiválóságai voltak jelen, írók, művészek, tudósok. Az ülésen Gala Galaction elnökölt, aki nemcsak a román irodalmi élet egyik kiválósága, hanem a román egyházi életben is vezető szerepet játszik és demokratika-humanista magatartása régóta messze külföldön is ismertté tette nevét. Gala Galaction vezolta mindazokat az emlékeket, amelyek a magyarsághoz fűzik. Vladescu-Racoasa nemzetiségügyi miniszter tárgyilagos megállapításával segítette elő a Társaság célkitűzéseinek pontos körvonalazását. Magyarország is, Románia is — mondotta — a megújulásért harcol. Románia elismeri Magyar-

ország függetlenségét s a két ország vezetői tudják, hogy nem lehet a két nép sorsával játszani, de — hangsúlyozta újra — nem elég csak szavakat hangoztatni, valóban új utra kell térnünk magyarnak is, románoknak is, ha élni akarunk. A harcoknak még nincs vége, új alkotások hajnalán állunk, de ezeket a régi elemekkel nem csinálhatjuk, új emberek kellene ide. Vladescu-Racoasa így fejezte be beszédét: „Nem tőrjünk meg, hogy azok, akik tegnap a magyar nép ellen izgáltak, most a magyarbarátság mellett álljanak s azt sem tőrjünk meg, hogy a román — magyar kapcsolatokat bizonyos elemek saját egyéni vagy üzleti céljaikra használják ki.” A miniszter nagyjelentőségű nyilatkozata után az ülés résztvevői bizottságot jelöltek ki, amely az alakulást kimondottan előkészíti.

— Tud-e valamit a bukaresti esemé-

nyek budapesti visszhangjáról?

— Itt Kolozsváron értesültem róla — válaszolja Méliusz —, hogy Budapestén már meg is alakult a Magyar-Román Társaság. Nem kétséges, hogy, amint ez már a bukaresti előkészítő ülésen is elhangzott, Bukarest és Budapest kulturális és tudományos életének képviselői már a legközelebbi időben felveszik a kapcsolatot. Nekünk erdélyieknek — románoknak, magyaroknak egyaránt — rendkívüli szerep jut abban, hogy alkotó elemekként vegyünk részt a román-magyar együttélés megvalósításában, hiszen pillanatnyilag nem kevesebből van szó, mint arról, hogy a mesterségesen szított gyűlölet mérgét segítsük kiölni a két nép szívéből és ki nyújthatna itt több segítséget, mint éppen mi, erdélyiek, akik nemcsak egymás árnyoldalait, de egymás erőnyeit is ismerjük. Magyarok, románok egyformán tudjuk: új történelem alapját rakjuk le és amit most teszünk népeink megértése érdekében, annak végre maradandó lehet az értéke. (+)

Felhívás

A Magyar Népi Szövetség Kolozsvári és kolozsmegyei bizottsága 1945 július 15-én délelőtt 9 órai kezdettel a Farkas-utca 7 alatti székházában vármegyei és helyi közgyűlést hív össze a helyi és vármegyei intézőbizottság megválasztására. Tárgyszorozat: 1. A vezetők beszámolója az eddigi munkákról. 2. Az új tisztikar megválasztása. 3. Tennivalók.

Felhívjuk helyi kerületi szervező bizottságunkat és tagjainkat, hogy minél többen jelenjenek meg. Ugyanakkor kérjük a falvakban lévő tagozatainkat is, hogy tömegarányukhoz képest minden község képviselje magát. A közgyűlésen részt vehet minden Magyar Népi Szövetségi tag a tagsági díj rendezése és annak igazolásának felmutatása alapján. Pontos megjelenést kér a helyi és a megyei bizottság.

A Romániai Magyar Népi Szövetség Kolozsvári és megyei bizottsága.

Pătrăscanu miniszternek nem kell Bosca-Mălinék disznó-elnöksége

BUKAREST, július 10. A bukaresti „Ardealul”-ban cikk jelent meg az „Erdélyi Újságíró Szindikátus közgyűléséről, melyben közölték az új vezetőség névsorát is. Az egyesület a disznó-elnökség sorába választotta Patrascanu igazságügyminisztert is. Most a fővárosi demokrata sajtó közli, hogy Patrascanu minisztert megkérdezése nélkül választották meg s a miniszter vissza is utasította a disznó-elnökséget.

Ez a visszautasítás alaposan is érthető, mivel az „Erdélyi Újságíró Szindikátus” nem más, mint a Maniu-reakció fellegvára, a goga-cuzista Sebastian Bornemisa, s a Selcaru iskola-jából való hírhedt sovinszta usztó Bosca-Malin és társainak önvédelmi szervezete, akiknek minden törekvése arra irányul, hogy az Erdélyben együttélő népek kialakuló jóviszonyát megbontsák, gyűlöletet és ellenségeskedést szítva. Patrascanu miniszter visszautasítása világosan rámutat arra, hogy hivatalos helyen mennyire tisztában vannak a Bornemisa-Bosca-Malin-Netea féle reakció üzemével.

Mely államokba küldhető távirat és levél Romániából?

BUKAREST, július 10. Románia levélpostai és távirati forgalma a külfölddel lassan a rendes mederbe terelődik. Mint megtudtuk, Románia és az Északamerikai Egyesült Államok, valamint Anglia között helyreállították a közvetlen postai és távirati forgalmat, úgy hivatalos, mint kereskedelmi és magánviszonylatban is. A táviratok, levelek és levelezőlapok angol vagy francia nyelven szövegezhettek meg. Magánosok és kereskedelmi cégek részéről „válasz szíve” táviratok is küldhetők. Az Amerikába szóló levelek bátyegyletke 20 gr. súlyig 105 lej, a postai levelezőlapoké 85 lej. A 20 gr. súlyt meghaladó leveleknél 20 grammonként külön 45 lej a portó. Az Egyesült Államokba a leveleket és levelezőlapokat a Konstanca-ból induló amerikai vagy angol hajók viszik. Táviratok küldhetők Romániából Törökországba, Palaszta-ba, Ausztráliába, a Szovjetunióba, Egyiptomba, Svédországba, Írországra és Szíriába. Franciaországba egyelőre csak hivatalos táviratok küldhetők. Egyelőre nincs még Romániából postai levélforgalom Bulgáriába, Törökországba, Jugoszláviába, Németországba, Magyarországra, Csehszlovákiába, Hollandiába, Észtországba és Norvégia-ba. Délkelet-Európa-ba azonban levelek és levelezőlapok is küldhetők, valamint Svédországra is.

Vasiliu-Rascanu román hadügyminiszter:

Két hónapon belül itthon lesznek az összes romániai hadifoglyok

BUKAREST, július 10. Vasiliu Rascanu tábornok, román hadügyminiszter Moszkvából — ahol részt vett a „Győzelem ünnepén” való visszatérése után nagyfontosságú nyilatkozatot tett a sajtó részére. A nyilatkozat igen örvendetes és megnyugtató a Szovjetunióban hadifogságban lévőkhöz tartozói részére. A hadügyminiszter a leghatározottabban kijelentette, hogy legfeljebb két hónapon belül az összes romániai hadifoglyok visszatérnek a Szovjetunióból állandó lakóhelyükre.

— Az összes előkészületeket már megtették a Szovjetunió különböző helyein lévő hadifoglyok hazaszállítására és megfelelő gondoskodás történt a szükséges szállítóeszközök biztosításáról is — fejezte be nyilatkozatát Rascanu tábornok.

A romániai hadifoglyok rövid határidőn belül történő hazaszállítása újabb bizonyítéka annak a megértő és baráti szellemnek, amely a Szovjetunió részéről Románia irányában már eddig is sorozatosan megnyilvánult.

Északkeletben nem adóztatják meg a háborus nyereséget

Olyan országrészekben, ahol az adókönyvek megsemmisültek, törlik az 1,000.000 lejt meg nem haladó adóhátralékot

BUKAREST, július 10. A pénzügyminisztériumban érvényrehozott szövegeket, amelynek értelmében az összes olyan kincstári tartozásokat, amelyeknek összege az 1 millió lejt nem haladja meg és amely összeggel olyan adózók tartoznak

az államkincstárnak, akiknek lakóhelyén az adókönyvek megsemmisültek, törlik. Ez a törvény nemcsak a hátralékos adóösszegekre vonatkozik, hanem a jövő évi március hó 31-ig elkövetett adókihágásokra is. Az adóhátralék és az adókihá-

gások miatt kirótt pénzbírságok törlesztéséhez szükséges adatgyűjtés már folyamatban van és a vonatkozó törvényrendelet valószínűleg még ennek az évnek az őszén gyakorlati alkalmazást nyer.

A pénzügyminisztérium másik törvény-

rendelettel Moldóvában és Északkeletben a háborus jövedelmeket, nyereséget várja mentesíteni az adózás alól. A háborus nyereség megállapítása azért volt nehéz, mert Moldóvában és Északkeletben is igen sok helyen nemcsak a kereskedelmi adóívek és adókönyvek semmisültek meg, hanem a kereskedelmi és ipari vállalatok üzleti főkönyvei is, amelyekből a háborus nyereség megállapítható volna.

Módosítják a romániai banktörvényt

BUKAREST, július 10. A pénzügyminisztérium törvénytervezetet készített, amely új alapokra fekteti a romániai pénzügyintézetek működését.

Az új törvény értelmében az összes romániai bankok akár részvénytársasági, akár pedig betétitársasági alapon működnek, a következők legkisebb tőkével kell hogy rendelkezzenek: falvakban 25 millió lej, kisebb városokban 50 millió lej, megyeszékhelyeken 100 millió lej, Bukarestben pedig a pénzügyintézetek minimális alaptőkéje 150 millió lej kell hogy legyen.

A M E G S Z A L L A S T Ó L A F E L S Z A B A D U L A S I G

VII. KÖZLEMÉNY

Á T A T I S Z Á N

Átal mennék én a Tiszán s nem merék, nem merék,
de nem merék.
Attól félek félre csuszik a nyereg, a nyereg, de a nyereg.
Félre csuszik a nyereg, s én a Tisza vizeibe esek,
Tisza vize habjai közt elvessek, tiéd babám nem leszek.

A Tiszán még innen voltunk s furcsa helyzet támadt az oszlopnál. Parancsolták, rendelkeztek ugyan velünk a tiszték, de valahogy mintha már félték volna tőlünk. Olyanformán voltunk már velük, mint róka a csukával. Kicsempésztek minket Erdélyből, de most már legszívesebben szabadultak volna tőlünk, de hát kellett vezessenek, s mi tele dühvel irántuk, mert elhagytak hazánkból, otthagytuk volna őket s az egész háborút szívesen, de nem mertük a sok tábori és egyéb csendőrtől. S nem mertük főleg azért, mert elárvultnak éreztük magunkat az idegenben, nem volt se pénzünk, sem senki ismerősünk, s bármilyen kényszeredetten is mentünk tovább az oszloppal, s bármennyire is bátorítottuk egyik a mást, mégis mentünk és mentünk. Csaptuk be magunkat hétről-hétre, hogy na csak: eddig megyünk, onnan tovább semmit, s mégis, mikor elértük azt a helyet, új tavolabb pontot tüztünk ki, hogy na addig — de tovább nem! Alkudoztunk magunkkal, s tüztünk ki újabb időpontot. Végül is abban állapodtunk meg az egész oszlop, hogy a Tiszáig még elmegyünk, de azontúl aztán egy tapodtat sem.

Allandóan híreket lestünk és terjesztettünk: az oroszok jól fogadják és jól bíznak az odaszököttökkel, suttogtuk egymásnak. Csak biztatta egymást az oszlop legénysége, de ha vagy egyik tényleg megszőkött az oszloptól, hát határtalanul irigyelték. Anynyira, hogy sokszor, bár semmit sem tudtak meg további sorsáról, híresztelték, hogy nem sikerült a szökése, megfagott s eddig már fel is akasztották. Két hétre is elijesztették egymást a szökéstől. Szinte már azt célozták náluk a dolog, hogy mindegyik külön-külön rémeg attól; nehogy egy nap mindenki más megszőkjék s csak ő maradjon egyedül gyávaságból. — Mondom, a tisztektől már nem igen félt közlünk senki s éppen ezért igen érdekes dolog történt: azon az egyen kívül, hogy hova s merre menjen az oszlop, mindent az oszlop legénysége határozott el és hajtott végre. A tisztjeink csak „beleegyeztek”. Az eddigi fejelem teljesen felborult, de esodálatos módon helyébe lépett a közönség törvénye, ahogyan azt az értelem kényszeríti.

Nem a „csilagok” száma határozta meg immár a munka beosztását, végrehajtását és az emberek tekintélyét, hanem mindinkább a rátermettség. Tanácsot csak az adhatott, s attól fogadtunk el, aki valóban jó tanácsot adott. Így megtudódott hamar, hogy ki mire alkalmas ember. Például Bardócz Károly lett a fél oszlop „beszerzője”. Nagyon arravaló embernek bizonyult. Hatalmas szál székely volt, akár egy örvös medve, s majdnem olyan erős. A szász falvakból egész esodát kerített az oszlop részére, hogy ne kelljen a húst se husolni. Akármilyen hiányzott, hamar „kikerített”. Csak egy dolgot mondjam el mintának:

Esett az eső és két vármegyén keresztül áztatott minket egyfolytában. Két lovunk kidőlt s jó pár kerékünk összetört. Már azt se tudtuk, mit eszeljünk ki lovak és kerék nélkül, mikor eléállt Bardócz Károly:

— Há még ki jöt — kérdezte s egyebet nem is kérdezett aztán s az éjfél sötétben az a nagy esetlen ember, mint a leghalkabb macska kezdte bejárni a falut, az állatokkal s a csürékkel. Egy csürben ráakadt arra, amit keresett. Két hatalmas németfajtára, akkorákra, hogy az oszlop minden lovát meg-

IRÓ A HADAK UTJÁN

Asztalos István feljegyzését

érték. Kövérek, szépek s féltett lovak voltak. Különösen keltettek, mert a német, akik voltak, karamjára fűzte mind a két ló gyepelőjét, nehogy valami gonosz ember elvigye... Hátha gonosz ember nem is, de Bardócz Károly bicskával levágta a két gyepelő szarát s olyan szépen kivezette a két gyönyörű lovat, hogy a jámbor német még az álmába sem zavarodhatott belé. A német szekerekről meg nemcsak a négy keréket szedte le ügyesen, de leszedett arról még négy német hátizsákot is, megdugva minden jóval, s reggel aztán csak osztogatta széjjel mindenkinek a csokoládét.

Ilyen jó „szerző” ember volt Bardócz Károly, és örökké vidám. A főlelkészünk még sem szeretette sehogy. Ráfogta, hogy „brutális” ember, meg aztán hogy igen sokat iszik. Ebbe sokat nem hazudott, mert Bardócz valóban szeretett inni s ha ivott, önkelt, hogy hasadt meg az égből. Fujta, cifrázta, nyujtotta:

Édesanyám keserű volt az a tej,
Amelyikkel katonának neveltél...

Megdöbbenő és elgondolkoztató, hogy a magyar nép katonadalai mennyire busak, szomorúak, vadalók, minden harcosság és lelkesedés nélküliek. Nem véletlen dolog ez sehogyan. Nagyon mély oka kell ennek legyen, és semmi sem bizonyítja jobban, hogy mennyire érezhette mindig a magyar nép; nem az ő érdekében viselt háborút az ország s ezek a háborúk számára csak bajt, bánatot hozhatnak és semmi, de semmi jót! Valóban, ha jól végig gondoljuk eddigi háborúinkat, Rákóczi, Kossuth szabadságharcán kívül kevés háborúja volt a magyarságnak, amely tényleg a magyar nép érdekét szolgálta volna.

Ismétlem, a főlelkész nem szeretette Bardóczot, de ő általában nem szeretta a legénység szeszese ital iránti vonalmát s az attól támadt jó kedvét izléstelennek, durvának, primitívnek tartotta. Bizonyos mértékig lehet, igaz is volt. De elfelejtette, hogy senki sem tanította a magyar német izlésesen duhajkodni, mint tesszem fel ahogy a dzsentri duhajkodik és hogy egy országot egy országon keresztül futtatni esőben, sárban, s többnyire gyalog: az is izléstelen dolog s hogy a magyar parasztnak eddig nem adattott meg másfajta szórakozás, mint a „benszülötték” szórakozása: a „tűzes víz” élvezése. Amit azonban ő sem vetett meg éppen, hiszen a novemberi fagyos napokban nem egyszer nyakalta ő is a forrált bort jó enkosan, fahéjjal „panna” ellen. S aztán kényelmesen elheveredve paplanos szállásán, élvezte kellemes hódító gőzét. A legénységet tiltotta volna az ivástól minden erejével. Bardóczzal meg is járta egyszer.

Oda áll egyik nap Bardócz eléje s mondja nagy örömmel.

— Főlelkész ur, van itt egy helyen vagy harmadik liter jó bor, a németek el akarják vinni s a gazdája azt mondta, inkább igyunk meg mi magyarok s hozzuk el. Jó bor — magyarázta —, belé ittam. Elhozzam-ot — kérdezte, s várta kipirulva a dicséretet. Azt ugyan várhatta.

— Adok én magának bort! — kezdett kiabálni a főlelkész. — Nem azért örökök csak inni! Meg ne halljam, hogy bort hozott el onnan. — Tiltotta meg szigorúan.

— Szóval igyák meg ezt is a németek? — Sötétült el Bardócz.

— Semmi köze hozzá, takarodjon a szekerehez! — parancsolta a pap.

Bardócz nézte meredten a papot, nézte egy darabig, aztán sőhajtott egyet s elment. A szekerehez

ment. Volt ott neki egy negyed liternyi pálinka elévette s ötperc alatt megcsinált, csak ült, a köb alatt, támasztotta fejét a tenyerével s puszogott, tudja mit. De egyszer csak leugrik a szekérről s in dult nagy hirtelen a paraszoki kocsi felé.

Odaér, megfogja a lovaszaki megállítja. A hajtó csak nézte: ez vajjon mit akarhat. Bardócz akkor odamegy a kocsihoz, s beszélni kezd, de olyan csendesen.

— Hallod te pap! Én szeretem az Istent, mert hiszem is, de papra nincs szükségünk immár. Az akasztott fajtámra azt mondtad, áruló s a magyar bort sem ihat, azt se tudjuk miért? ... Gyere harapjam el a gégédet! — De ezt már? ... Gyere! benyult a kocsiába s mint ahogy virágról a lepke két ujjával leszedi a gyermek, úgy szedte ki ő a kocsiából a leharaszt. Kiszedte s avval hajtott neki, hogy tényleg elkeresje a gégéjét... Alig tudtuk kiszedni a kezei közül. S jellemző volt a helyzetre, Bardóczot meg se büntették a tiszték, még a pap is megbocsátott neki nagylelkűen.

Mentünk esőben, sárban s mind reménytelenéből. Kétségbeesve éreztük, hogy le kellene maradni immár, de alkalom sehogy se támadt. Mentünk a novemberi ködben az országot, mely most tényleg egy ország útja volt, egy elhurcolt ország, és elértük a Tiszát, azt a határmegyét, melyet lélekben nem tudtunk átállni sehogy. Mindenki azt hajtógatta: onnan tovább nem megy, történjen akármi. S a végén mégis csak átmentünk.

A Tisza hidja előtt egy szép őszi almafán gyümölcs helyett ember lógott párosan, két magyar katonája s a szomszédos fán még kettő. Rőgtön azután négy s a végéig vagy száz méterrel a többi... Mind egyiken cédula, ilyesfajta szöveggel: „Igy jár, aki otthagyja a zászlót!”, „Fára az árulókkal!”, „Igy jár, aki gyáva!” Volt akin német szöveg diszlett: „Áruló magyar!”

Keszeg bajnász ember lógott egyik fáról, alatta összetépett papir, s egy kettérepesztett fénykép. A felesége levelei:

„Sajnálom eladni a tehenet András, de nem adnak segéjt se, mert a jedző ur azt mongya házunk van s nem ad...” — olvastam el az egyik papírdarabról. A fényképről, a felakasztott magyar három leánykájára néztem rám nagy komolyan. És minden almafa alatt fehérlett a papir, segélytelen asszonyok szerteszórt levelei, elárult gyermekek fényképdarabjai. S lógtak az almafákról a keszegbajnászok hősök, a becsapott, elárult magyarok. Felakasztották őket, mert nem akartak átalmenni a Tiszán. Akasztásukat németek, de javarészt magyar csendőrtisztek hajtották végre.

Mi átfutottunk a Tiszán s november első felére Miskolc alá értünk. Itt pihenhetünk egy hetet, amíg a tiszt urak Miskolc városát járták. Miskolcon akkortájt zsidó holmit osztogattak s tisztjeink igyekeztek abból is kiszerezni, amit csak lehetett. Egyik üzlet elé oda állt Bardócz is milátni, ő vitte be a tisztteket szekere. Egyik nyilas „testvér” széles karszalaggal, puskával a vállán igyekezett rendet csinálni:

— Sorba álljanak testvérek, sorba! — kiabálta s taszigált mindenkit kettős rendbe. Bardóczot is megasztította oldalba, akinek erre rögtön elfeketedett a szeme. Elfeketedett s vissza ő a nyilast. Ököllel épen mejjébe, hogy az belesapadt.

— Mi lesz testvér, mi lesz?! — kérdezte rekedten s nézte ijedten Bardóczot.

Az is vissza őt, de alaposan.

— Itt ha nem egyéb, hát testvérgyilkosság! — mondta ki végül s meredt rá a nyilasra, hogy az elfordult okosan, mint akinek fontosabb dolga akad mint Bardóczzal értekezni.

Egy hét múlva Miskolcot is odahagytuk vápkép, indultunk Eger felé.

(Folytatjuk)

**Magyar vélemény
a szovjet-román gazdasági
szerződésről**

BUDAPEST, július 10. A budapesti Szabadság című lap a következőket írja a szovjet-román gazdasági szerződésről:

— A szovjet-román gazdasági szerződés, melyet mostanában kötöttek meg a két kormány képviselői, nemcsak fölbucsilhetetlen előnyöket biztosít a folszabadtul román demokráciának, hanem egyben példát mutat nekünk is arra, milyen közzelfogható előnyöket élvezhetjük a Szovjetunió felé irányuló politikai és gazdasági orientációnak. Románia elegendő mennyiségű gyapotot kap ahhoz, hogy textiliparát teljes üzemben tarthassa. A szines fémek és egyéb acélgártási nyersanyagok a román nehézipar további fejlődését és belterjes klaknázását teszik lehetővé. A romániai munkásság nemcsak foglalkoztatást talál a megújodott ipari termelésben, hanem gazdasági és politikai jelentőségének teljes súlyát érvényesítheti. A román iparnak nem kell többé a német, olasz vagy más kizsákmányoló tőke szolgálatában tengődni. Az új szerződés a modern értelemben vett fejlődés tágas kapuját nyitja ki előtte. Magyarországnak sem kell félnie attól, hogy ipara visszaesik, még ha a háború következményeként egy időre szegényebb is teszik gyáriparkunkat, mert éppen hajgják a demokrácia teremő erejét, mely behesegzti a sebeket, kipótolja a hiányokat és újra munkába lendíti a nép termelő energiáit.

**A két nép testvérisége jegyében
ment végbe a MNSz és az Ekésfront közös gyűlése**

BACS, július 10. Bács községben a román-magyar testvériség jegyében zajlott le a Magyar Népi Szövetség és a Frontul Plugarilor közös gyűlése. A jól sikerült ünnepséget, mely a falu vegyes lakosságát még közelebb hozta egymáshoz, Bulbuc Ioan igazgatótanító meleg szavai után Marian Ioan, a román Ekés Frontja kiküldöttje nyitotta meg. Beszédében ismertette a Bukarestben lezajlott országos kongresszus jelentőségét, majd Fodor Pataky Adám, a MNSz kiküldöttje emelkedett szószárra. Beszédében kifejtette az együttélő népek közötti kölcsönös bizalom és együttműködés szükségességét, majd rámutatott arra, hogy a román Haladó Ifjúság budapesti fogadtatása, valamint a magyar földműves nép kiküldöttjének bukaresti ünneplése mindmind komoly bizonyítékok nemcsak az ittélő népek, de a két ország mindjobbban kialakuló barátságára is. Puskás György közlését követően Gál Balázs felhívta a figyelmét, hogy az, aki továbbra is ellentétet szít a falu két nemzetisége között és ezzel nehezíti az ország demokratizálódását, népbírósg ítélszéké elé kerül. A gyűlést Pop Traian görögkatolikus lelkész meleg zárószavai zárták be.

**Mindössze százezer maradt
életben négy millió lengyel-
országi zsidóból**

LONDON, július 10. (Rádió) Emil Sommerstein, a lengyelországi zsidók vezetője Moszkvában nyilatkozatot adott. Kijelentette, hogy Lengyelország 4 millió zsidó lakosságából mindössze 100.000 maradt életben. A németek határtalan barbarizmusa, kegyetlenkedése folytán az éhezés és kínzásokba belepusztult négy millió lengyelországi zsidó. Varsó félmillió zsidó lakosságából mindössze ötszáz van életben. Az új lengyel kormány különleges elbánásban részesíti a sok szenvedésen keresztülment zsidó lakosságot, hogy egészségét helyreállíthassa és bekapcsolódhassék a Lengyelországot újjáépítő munkába. A lengyel nép — amely ugyanazoktól a kizsákmányoló és börtönöröktől szenvedett, mint a zsidóság — levonva a mult tanulságait, szeretettel fogadja ezeket az áldozatokat. A zsidóságnak minden oka megvan, hogy bizalommal legyen az új lengyel kormány és munkája iránt — mondotta Sommerstein.

**Nyolcmilliárd lejt folyósított
a Nemzeti Bank a mezőgazdasági
termelés támogatására**

BUKAREST, július 10. A Román Nemzeti Bank nyolcmilliárd lejt hitelt szavazott meg a mezőgazdasági termelés támogatására. A Nemzeti Bank igazgatósága Costel Tataranu bankkormányzó elnökletével megtartott ülésén részletesen lejárnyalta a Szövetkezetek Nemzeti Intézetéhez a hatalmas összegű kölcsön igényléseire vonatkozó kérését és tervezetét, amelyet jóváhagyott.

Az „Izvestija“ a Groza-kormány négyhónapos munkájáról

MOSZKVA, július 10. (Rador.) Az Izvestija, a szovjet kormány lapja nagy cikkben foglalkozik a Groza-kormány négyhónapos munkájával. A vezető szovjet lap megállapítja, hogy a demokratikus román kormány a rövid idő alatt fontos eredményeket ért el. A lap azt írja, hogy Erdélyben románok és magyarok egyformán részesültek a földosztásból, a magyarok számára helyet adtak a közigazgatásban és biztosították demokratikus szervezeteik működését. Mindezek az intézkedések előnyösen befolyásolják a román-magyar viszony alakulását — állapítja meg a lap.

Az Izvestija a továbbiakban során azt írja, hogy a kormány a földreformmal megtörte a reakciós bojárok hatalmát, akik tártói voltak a fasiszmusnak és ugyanakkor

megkezdték az államgépezet megtisztítását a fasiszta elemektől.

— Románia gazdasági helyzete feszült — írja a szovjet kormány hivatalosa. — Ezt elsősorban azoknak a reakciós elemeknek tulajdonítja, akik gazdasági szabolázzsal akarják letörni a Groza-kormányt. A kormány azonban a széles néprétegekre támaszkodva, elhárítja ezeket az akadályokat, különösen, mivel a Szovjetunió igen hathatós és nagymértetű segítséget biztosít gazdasági téren is az ország számára.

Az ugynevezett „történelmi pártokkal“ foglalkozva megállapítja, hogy Maniu és Bratianu táborában igen nagy értelemzavar uralkodik. A parasztság, mely valamikor Maniut vezérének tekintette, ma teljesen elfordult tőle, mivel Maniu kompromittálta

magát előtte és igen nagy tömegekben a Groza-féle Ekés Arcvonalhoz közeledett, mely azon az uton van, hogy igazi tömegpárttá váljék. Dinu Bratianu és csatlósainak karrierje is befejezettnek tekinthető. Ez a Tatarescu miniszterelnökhelyettes vezetése alatt álló nemzeti liberális párt kongresszusán bizonyosodott be.

Az Izvestija cikke befejező részében megállapítja, hogy Groza Péter kormánya a népre támaszkodik s valamennyi demokratikus párt és csoport támogatja a kormányt. A munkát akadályozókat egyszerűen „átrepítették a korlátot“ s ma a Groza-kormány a nép támogatásával zavartalanul halad előre az ország demokratizálását és újjáépítését célzó munkában.

BIZTATÓ SZAVAK — BIZTATÓ EREDMÉNYEK

Megkezdődött a magyar-román egészségügyi együttműködés

A román egészségügyi szakszervezet diszgyűlésen fogadta a magyarországi orvosi szakszervezet kiküldöttjét

BUKAREST, július 10. A román egészségügyi szakszervezet diszgyűlésen fogadta a magyar egészségügyi szakszervezet kiküldöttjét, dr. Manyák Ernő orvost július 7-én. A diszgyűlésen jelen volt Bagdasar közegészségügyi és Nicolau társadalombiztosítási miniszter, valamint Dimitriu, a társadalombiztosítási minisztérium államtitkára, Bratianu, az egészségügyi minisztérium államtitkára, Potop nemzetnevelésügyi államtitkár, Szenkovits Sándor, az országos szakszervezeti tanács főtítkára, Sandovici, az egészségügyi minisztérium államtitkára, Parhon, az ARLUS elnöke, Oeriu, a fegyverszüneti végrehajtóbizottság alelnöke, az ARLUS titkára, valamint Teodorov, a fegyverszüneti bizottság szovjet helyettes politikai megbízottja, Ereminko szovjet orvos, aki a romániai tifuszjárvány leküzdésére kiküldött szovjet bizottság vezetője volt és Kernbach dr., a kolozsvári román egyetem orvoskarának dékánja.

A diszülést Bagdasar egészségügyi miniszter nyitotta meg s meleg szavakkal üdvözölte a magyar orvosszakszervezet kiküldöttjét. Rámutatott azokra a társadalmi és orvosi problémákra, amelyek a két szomszédos ország orvosi szakszervezetének meg kell oldania s annak a reményének adott kifejezést, hogy az eszeréves gyűlőködés után végre megkezdődhetik az őszinte együttműködés a két nép fia között. Beszédét a ro-

mán-magyar barátság éltetésével fejezte be.

Az egészségügyi miniszter üdvözlésére Manyák Ernő dr., a magyar szabad orvosi szakszervezet üdvözlését tolmácsolta a román társzervezetnek és köszönetét fejezte ki azért a meleg fogadtatásért, amelyben részesítették. Üdvözlő beszédét mondták ezután Szenkovits Sándor, Parhon egyetemi tanár, Ereminko, Oeriu, Potop államtitkár, Kernbach egyetemi tanár, továbbá Csögör Lajos dr., a magyar egyetemi bizottság elnöke, Macoveanu, a propagandaminisztérium vezértítkára és Raducu egészségügyi államtitkár. Beszédükben mindannyian a román-magyar testvériség és megbékélés szükségességét hangsúlyozták. A nagy tetszést fogadott beszéd után Raducu egészségügyi államtitkár beszámolt a két szakszervezet közötti tárgyalások tényleges eredményéről. Közölte, hogy a román orvosszakszervezet kebelén belül bizottságot alakítottak, amelynek célja a magyar orvos-szakszervezettel való kapcsolat kimélyítése és a barátság továbbfejlesztése. A bizottságnak négy alosztálya van: gazdasági, melynek a feladata az, hogy a fekete tőzsde kikapcsolásával megoldják a gyógyszerek kicserélését és a szakorvosok kapcsolatának felvételét a két ország között, a szakmai alosztály az együttes egészségügyi törvényhozást fogja kidolgozni, a tudományos alosztály a közös kongresszusok, előadások rendezését végzi, vé-

gill a kulturális alosztály a két nép közötti kapcsolatok elmélyítését igyekszik megvalósítani. Az államtitkár ezután bejelentette, hogy a magyar orvos-szakszervezet augusztus elejére 10 román orvost, 5 ápolót, és 5 egészségügyi védőnőt hívott meg a magyarországi egészségügyi állapotok tanulmányozására; a román egészségügyi szakszervezet a magyar gyermekek részére azonnali hatállyal kondenzált tejet bocsát a magyar egészségügyi szakszervezet rendelkezésére és végül bejelentette azt is, hogy a román orvos-szakszervezet augusztus 5-től 50 magyar gyermeket lát vendégül az egyik fekete-tengeri üdülőn.

Az egészségügyi államtitkár bejelentését után dr. Pamfil, a román orvos-szakszervezet kebelében a magyar kapcsolatok kimélyítésére alakított bizottság főmegbízottja magyarmelvi beszédében a két szakszervezet közötti tárgyalások eredményét méltatta s kijelentette, hogy igen sok román ember fiatalkori álma valósult meg akkor, amikor ez az együttműködés és barátság létrejött.

A diszülést Bagdasar miniszter zárta be, arra kérve a magyar orvos-szakszervezet kiküldöttjét, hogy ha visszatér Budapestre, tolmácsolja a magyar népnek a románság jókívánásait és azt a szilárd elhatározását, hogy a magyarság részéről a románság felé nyújtott kéz itt mindig meleg és testvériszivre fog találni.

A Magyar Népi Szövetség közbenjárásának eredménye:

**MAGYAR BIROK KINEVEZÉSÉT KÖZLI
A HIVATALOS LAP**

KOLOZSVAR, július 10. Mint ismeretes, Patrascanu igazságügyminiszter kolozsvári látogatása alkalmával a Magyar Népi Szövetség közbenjárására ígéretet tett a még besorolatlanul maradt magyar bírák besorolására. A miniszter megjegyezte, hogy Bukarestbe való visszerkezése után tanulmányozni fogja a kérdést s a lehető legsürgősebben intézkedik a magyar bírák ügyében. Nyilván a kolozsvári megbeszélesek eredményeként a hivatalos lap, Monitorul Oficial július 3-án megjelent 147. száma az igazságügyi minisztérium 1403. számú rendelkezését közli, amely az erdélyi bírói karban többek között a következő személyi változásokat rendelte el:

Dr. Wenetsek Józsefet, a kolozsvári ítélőtábla bíráját és Gerghe-Teodor G. Cariadl temesvári táblabírói kölcsönösen áthelyezték. Maráth József bíró a marosvásárhelyi ítélőtáblához neveztek ki Soós Albert helyett, akinek kinevezését megsemmisítették, mert nem rendelkezik még az előírt törvényes kellekkel. Bérczy Endre dr. ügyvédet ideiglenes jelleggel a nagyváradi törvényszékhez ügyészre neveztek ki.

Dr. Gábor Elek ügyvédet ideiglenes jelleggel a csiki törvényszékhez neveztek ki bíróvá. Jakab Lajos dr. ügyvédet a csiki törvényszékhez bíróvá neveztek ki Szabó András helyébe, akinek kinevezését megsemmisítették, miután a korhatárt túlhaladta. Dr. Barabás Györgyöt a csikszereclal járásbírósgához segédbíróvá neveztek ki, János Kornél albíró a csikszereclal járásbírósgához bíróvá, Gogomán Gábor dr. ügyvédet ugyancsak ehhez a járásbírósgához bíróvá Kleinhempel Adolf helyett, akinek kinevezését a korhatár meghaladása miatt megsemmisítették.

Rónal László dr. ügyvédet a gyergyószentmiklósi járásbírósgához bíróvá, dr. Ekker Györgyöt ugyancsak a gyergyószentmiklósi járásbírósgához albíróvá, dr. Csá-

szár Bálintot a csiki törvényszékhez albírónak, dr. Karda Csaba ügyvédet a járásbírósgához Csikszentmártonba bírónak neveztek ki. Dr. Varga Lajos ügyvédet a kolozsvári vidéki járásbírósgához, dr. Parádi Ferenc ügyvédet a kolozsvári városi járásbírósgához, dr. Vajda Béla ügyvédet a kolozsvári vidéki járásbírósgához, Deák Ferenc ügyvédet a bánffyhungyadi járásbírósgához, dr. Lőrincz Lászlót a kolozsvári törvényszékhez albíróvá, dr. Mizsi Sándort a kolozsvári városi járásbírósgához albírónak, dr. Kuszalk Jánost a hídalmási járásbírósgához neveztek ki albírónak.

Nagy Józsefet a krassószőrényi vidéki járásbírósgához, Hints Miklós ügyvéde: a marosvásárhelyi törvényszékhez vizsgálóbíróvá, dr. Farkasházy Ferenc ügyvédet a marosvásárhelyi törvényszékhez ügyésznek, dr. Papp Antalt a marosvásárhelyi törvényszékhez albíróvá, dr. Boga-Darvas Istvánt a szászrégeni vegyesbírósgához albíróvá, dr. Kincses Elemért a marosvásárhelyi járásbírósgához albíróvá, Szabó Károlyt a székelyudvarhelyi törvényszékhez tanácselnöknek, Fodor Tibor ügyvédet a székelyudvarhelyi törvényszékhez bíróvá, Muzsnyai Béla ügyvédet a székelyudvarhelyi törvényszékhez, Hadnagy Károly ügyvédet a székelyudvarhelyi vidéki járásbírósgához bíróvá, Barttha Károly ügyvédet az erdoszentgyörgyi járásbírósgához bíróvá, dr. Balogh Józsefet a székelyudvarhelyi járásbírósgához albíróvá, Fényes János ügyvédet a szatmári törvényszékhez bíróvá, dr. Borghida Zoltán ügyvédet a szatmári törvényszékhez ügyésznek, Vitélyos Iván ügyvédet a szatmári járásbírósgához bíróvá, Múhy Miklós ügyvédet a szatmári járásbírósgához bíróvá, Várfalvy Lászlót az erdőll járásbírósgához albíróvá, dr. Nagy Dezsőt a nagybányai járásbírósgához albíróvá, dr. Nagy Bélát Halmiba a járásbírósgához albíróvá, dr. Csipkés Zoltán Avasfelsőfaluba albíróvá, dr. Miké Lajost a

szatmári járásbírósgához albíróvá, dr. Dobribán Lászlót Szénerváraljára albíróvá, dr. Zakariás Jenőt Nagysomkútra albíróvá, Kerekes Sándor ügyvédet a szilágymegyei törvényszékhez ügyészre, Reményi Emil ügyvédet a nagykarolyi vegyesbírósgához bíróvá, Rnykó István ügyvédet a zilahí járásbírósgához bíróvá, Hunyadi János ügyvédet a tasnádi járásbírósgához bíróvá, dr. Gyulaf Jánost a szilágycsehi járásbírósgához albíróvá, dr. Lengyel Dezsőt a krasszal bírósgához albíróvá, dr. Imrek Mihályt a zseléből járásbírósgához albíróvá, dr. Pál Sándort a tasnádi járásbírósgához albíróvá, dr. Sághy Istvánt a zilahí járásbírósgához albíróvá, Csedő Jánost a bethleni járásbírósgához bíróvá, Fekete Bálintot a románlaposi járásbírósgához bíróvá, dr. Sándor Agostont a csákligorból járásbírósgához albíróvá, Major Ferenc ügyvédet a sepiászentgyörgyi törvényszékhez bíróvá, Bogdánffy Gábor ügyvédet a kovászlai járásbírósgához bíróvá, Schuller Józsefet pedig a baróti járásbírósgához albíróvá neveztek ki.

Itt írjuk meg, hogy a magyar nemzetiségű igazságügyi tisztviselők kinevezése még nem történt meg, de pár napon belül erre is sor kerül.

Mindannyom!
**kereskedelmi áru-
és butorszállítást**
helyben és vidéken vállal az
„EXPRESS”
szállítási vállalat.
Iroda: Horea-ut 34. Telep: Szent
István-ut 33-35. Telefon: 474

ÓRÁS és ÉKSZERESZ
SIMON és STERN
Széchenyi-tér 35
Tört aranyat és ezüstöt magas áron veszünk. Precíziós javítások.

**MKERIN MIHÁLY SZOVJET-
ÖRNAGY**

most érkezett Moszkvából, hogy megismerje Romániát a miután Bukarestben körülnézett, ellátogatott Kolozsvárra is. A zömöktermetű, fehérruhás tiszt súlyos frontszolgálat után békebeli szolgálatot teljesít: a szovjetradló kiküldöttje, a Románia vezető demokrata személyiségeit készíti a Szovjetunió népének bemutatni. Meghitt társaságban volt alkalmunk megismerkedni az újságíró-szovjetörnaggyal. A Magyar Népi Szövetség országos elnökségének Majális-utcai székházában tett látogatást Mkerin Mihály, a egyenesen Kurkó Gyárfást kereste: mondana el mindent a szovjetradló-heggyre, amit a romániai magyarokról a szovjetradló hallgatóinak tudniuk illik...

Az érdekes interjú tolmács segítségével megtörtént, s derült, fesztelen eszmészerűen az interjúért jött szovjetörnaggyal meginterjúvolása következett. Órák hosszúak. Szó volt itt mindenről. Történelemről és irodalomról, a Szovjetunió és a környező népek gazdasági viszonyáról, Szunjacszen Kínjáról s Groza Péter demokratikus dunavölgyi terveiről. Még a zürjének is szóba kerültek, a mi keleti nyelvrokonaink, akik Lenin és Sztalin forradalmának köszönhetik nemzeti kultúrájukat. A beszélgetés során kiderült, hogy a szovjetörnaggy alaposan ismeri Erdély történetét, tanulmányozta a román-magyar kérdést s bizik az együttélő népek testvérí egyenlőségében.

Egyről azonban nem tudott. Nem tudta, hogy Petőfi, a magyarok szabadságharcos költője, akiről már Moszkvában hallott — Erdélyben esett el és Segesvár közelében van a sírja. Ez az adat felfigyeltette, s mikor Petőfiről volt szó, jegyezte. Gyűlt-gyűlt az anyag a kis noteszben, s akik ott voltak, most éreztük meg igazán, hogy itt a béke. A vörös katonát a költő érdekli (a tolmács lefordította oroszra a költő híres sorait a szabadságról és szerelemről), s elmondottai magának mindent a szláv-magyar-román ünnepekhez készülő segesvári Petőfi-rendezésekről.

— Ott leszünk! — mondotta Mkerin Mihály. S szaval nyomán világos, hogy Segesvárt július végén a diadalra jutott demokráciának igazán nemcsak helyi: erdélyi, s mégcsak nem is dunavölgyi, hanem valóban világjellegű szellemi megnyilatkozása lesz.

A MUNKÁHELYÜKET ÖNKÉNYESEN ELHAGYÓ FELMENTETTEKET KATONAI KARHATALOM VISSZAVISZTI MUNKÁHELYÜKREI. A kolozsvári iparfelügyelőség közli: A nagyvezérkar 1.380.419—22. VI. 945. számú rendelete értelmében a katonai hatóságok (Corp. Teritorial) utasítást kaptak, hogy mindazokat, akiket munkára mozgósítottak, felmentettek vagy halasztást kaptak és munkahelyüket elhagyták, vállalatuk kérésére karhatalommal vezessék vissza munkahelyükre. E vállalatok kötelesek a munkahelyet elhagyókat a katonai vagy polgári hatóságnál bejelenteni.

ÁLLANDÓ MAGYAR SZINTARSULAT LESZ ARADON IS. Aradról jelentik: Az állandó magyar szintársulat megszervezésére Aradon is megtörténtek a megfelelő intézkedések és az aradi magyar népi szintársulat már meg is kezdte próbáit. Maris Béla szakértő irányítása mellett a többnyire műkedvelőkből összeállított állandó magyar népi szintársulat lelkesen készül Fodor László háromfelvonásos vígjátékának, a „Bölcsődal”-nak bemutatására. Az állandó népi színház mellett augusztus 1-én román és magyar művészkepző tanfolyam kezdődik Aradon. A művészkepzőbe minden szakcsiszervezeti tag kérheti felvételét. A művészkepzőben a tanítás teljesen díjtalan. A művészkepző keretében rendezői és tanári tanfolyamokat is tartanak úgy románok, mint magyarok számára.

FELHÍVÁS. A kolozsvármegyei főispáni hivatal közli: Az érdekelt tudomására hozzuk, hogy a sajtótermékek központi katonai ellenőrző bizottsága határozata alapján, a rendőrvédelmi igazgatóság elrendelte a „Detunata” naptár, továbbá a Vasile Militaru íróiól származó „Chiot catre neamul meu”, a „Satul” című folyóirat kiadásában megjelenő füzet zárolását és elkobzását. Teldintettel a fentiekre, felhívjuk a kiadókat, könyvkereskedőket, nyomdákat, nyilvános könyvtárakat, kölcsonkönyvtárakat, lap- és folyóiratárásokat stb. általánosságban mindazokat, akik a fent megnevezett letiltott nyomdatermékek hirdetésében vannak, hogy 10 napon belül szolgáltatassák be azokat Kolozs vármegye főispáni hivatalának sajtó-, propaganda- és kulturális ügyosztályához (II. emelet 95. számú szoba).

(*) ASZTALOS-ES ROKONSZAKMAK! Szakszervezeti alakuló közgyűlése július 17-én 5 órákor. A munkások adatait (név, lakás, családtagok száma 15 éven alul, 15 éven felül) 3 példányban sűrűpörsen adják le Árpád-utca 22 alatt Stránszkyról. A Vezetőség, 9855

H I R E K

VILÁGOSSÁG

Politikai napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap. Szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távfeszélő 258.

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szavankint 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. Cím a kiadóban és jelégis hirdetéseknel 30 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 80 lej. Szövegírdetés (hírek között) szavankint 80 lej. Nyíltír szavankint 100 lej.

Zéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

FELVEHETŐ A JUNJUSI CUKORJARANÓDÓDÁSÁG. A városi közellátási hivatal értesíti a fogyasztó közönséget, hogy akik a junjusi cukorjárdandóságukat még nem vették fel az 1. számú szelvényre, a cukorfejadagot a „Solidaritatea Romaneasca” fióküzletében (Dózsa György-utca 16, Magyar-utca 15, Hunyadi-tér 11), vagy a Munkások Általános Gazdasági és Ipari Szövetkezetében (MAGISZ) még átvehetik. Egy fejadag ára, csomagolással együtt 110 lej.

FELHÍVJUK az unitárius kollégium gimnáziumának Kolozsváron lakó növendékeit, hogy július 13-án, pénteken délelőtt 11 órákor a kollégium előcsarnokában jelenjenek meg. Az igazgatóság.

KIKNEK JAR PIHENÉSI SZABADSÁG? A kolozsvári iparfelügyelőség közli: A nagyvezérkar 1.378.690/945. számú rendeletével az 1945—46. évre a gyárak és intézetektől munkára mozgósított, vagy felmentett személyeknek pihenési szabadságot engedélyez, mely azonban 30 napnál több nem lehet. A szabadság engedélyezése a munka menetét semmi körülmények között nem zavarhatja és ezért az illető vállalat vezetősége felelős.

(*) DR. SCHWARTZ ÁRPAD nőgyógyász, endokrinológus rendelését újból megkezdte régi lakásán: Möriz Zsigmond-utca 1 (volt Csáky-utca). 9791

A HÁZFELÜGYELOK ES HAZTARTASBELI ALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETENEK FELHÍVÁSAI. Felhívjuk a figyelmét minden házigazda és gondnoknak, hogy házfelügyelőt és háztartásbeli alkalmazottat csak a szervezet útján alkalmazhat és csakis szervezett alkalmazottat. Ugyanakkor felhívjuk a házfelügyelőket és háztartásbeliellékeknek figyelmét a tagdíjhátralékok befizetésére. Amennyiben nem jelentkeznek szakszervezetünkben, minden jogalkból kimaradnak és tagjaink sorából töröljük. Felhívjuk egyben kulturkedvelő tagjaink figyelmét arra, hogy dalárdánk megalakul és minden csütörtökön délután 6 órákor szervezetünkben, Deák Ferenc-utca 9, I. emelet, jövünk össze.

MÁRTON ARON PUSPÖK A SZÉKELYFÖLDÖN. Gyergyószentmiklósról jelentik: Márton Aron, Erdély római katolikus püspöke körutat tesz Székelyföldben. Székelyudvarhelyről Gyergyószentmiklórsra utazott, ahol beható tanácskozást folytatott le Gyergyó papságával különböző egyházi kérdésekről. Erdély püspöke gyergyószentmiklósi látogatása után Csíkszeredára utazott

(*) DR. SAPHIR MIKLÓS nyelvtanár angol-francia órákat ad. Jelentkezés: Erika cipőüzlet, Szabadság-tér. 9811

(*) A TAKAREKOSÁG értesíti tagjait, hogy működését újonnan megkezdte. 9816

Ötezer iskola, harminc színház

Moszkvából jelentik, hogy az orosz szocialista tanácsköztársaság (a Szovjetunió legnagyobb tagállama) legfelsőbb tanácsa most tárgyalja a jövő évi költségvetést. Az előadó megállapította, hogy a költségvetési kiadások legnagyobb részét, mint a múltban, ezidén is a lakosság jóléti és kulturális szükségleteinek kielégítésére fordítják. A legutóbbi évben öt és félmilliárd rubelt fordítottak a megszállás alól felszabadított vidékek újjáépítésére. Ötezer városi és falusi iskolát és sok más közoktatási és egészségügyi intézményt állítottak helyre. Az idei költségvetésben a tudományos célokra szánt összeg 334 millió rubel, a művészetek államsegélye 122 millió. A klubok, könyvtárak és kulturházak kibővítésére félmilliárd rubelt fordítanak. Ebből harminc új színház épül és minden falunak lesz klubja és könyvtára. Új ipari és gyárépítkezésekre mintegy 1700 millió rubelt fordít a költségvetés.

A NYUGDLIJFIZETÉSEK RENDJE. A július hóra esedékes nyugdíj-előlege a következő betűrendben kerülnek kifizetésre: Julius 11. H., I., J., K., L. Julius 12. M., N., O., P. Julius 13. R., S., T. Julius 14. U., V., W., Z. Julius 16-án az elmaradtak.

KELET MEGISMERTETÉSET VETTE PROGRAMJÁBA A MAGYAR KELETI TÁRSASÁG. Budapestről jelentik: A Magyar Keleti Társaság sajtófogadást rendezett az egyetem Keleti Intézetének helyiségében. Dr. Germánus Gyula, a társaság alapító elnöke hangszólyozta: hogy a 13 esztendő Társaság az egyetlen olyan magyar tudományos egyesület, mely az egész Kelet kulturájának mindenoldalú ismertetését tűzte ki célul. A Társaság a faji és világnézeti ellentéteket korszakában végig kitarított a tárgyilagos tudományosság álláspontja mellett, főtítkára, Zádor István cisztercita pap, az egyptológus és keleti misztika kiváló tudosa tevékeny részt vett az ellenállási mozgalomban. Jelenleg a Társaság főcélja, hogy az eddig elzart orosz Kelet kulturáját, de különösen a magyarsággal nyelvi rokonságban lévő népek kulturáját megismertesse a magyar közönséggel, s ezért rögtön meg is kezdte előadásait. Az első előadások a következők: Gregorin Novves, a filozófiai Sztalin-díj nyertes a keleti filozófiáról ad elő. Kassal Géza az orosz Azsía népeiről. Gergely Sándor az úzbégekéről, Szimonidesz Lajos a keleti kulturának a nyugatra való döntő hatásáról, dr. Danzinger Ferenc a távolkeleti szociológiai kérdésekről és végül Germanus Izmail pasa magánéletéről.

GYERMEKEK A SZOVJETUNIOBAN. A Szovjetunióban nagyszámú gyermekotthon, gyermekkönyvtár, szanatórium stb. áll a gyermekek rendelkezésére. Minden költségmentesen, nagyjelműen saját óvodája van. Az állam több mint 2 milliárd rubelt fordít az óvodákra és 2 milliárd 137 millió rubelt a gyermekotthonokra. Évente többmillió gyermeket visznek nyaralni. Még a háborús évek alatt is megalakították a módját, hogy az ipari városok gyermekeit nyaraltassák. Az elmúlt nyáron több mint 6 1/2 millió gyermeket nyaraltattak a déli vidékeken, a tengerpart ezer és ezer üdülőhelyén, a Krim híres gyermekszanatóriumaiban. A szakszervezetek ez évben több mint 3000 új gyermeket létesítettek, s másfél millió városi gyermeket visznek vidékre. A városok és a gyárak vezetősége külön is nyaraltat. Így ez évben megnagyobb számú gyermek tölti vidéken a nyarat.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK AZ ŐSZI VETÉSEK TERÜLETÉT. Bukarestből jelentik: Az agrárgazdasági bizottság a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályával együtt — mint meglitru — megállapította az 1945. évi őszi mezőgazdasági munkatervet. Ez a terv Eszakerdély tíz vármegyéjére is kiterjed. A terv szerint búzát 2.800.900 hektár területen, rozst 230.550 hektár területen ignednek termelni. Őszi árpát 113.800 hektáron, zabot 1400 hektáron, repcét pedig 20.120 hektár területen fognak termelni.

Tenyészbikákat osztanak ki a mezőgazdasági kamarák. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy az állattenyésztés minőségi feljavítása és fokozása érdekében a vármegyék központi fekvésű és arra alkalmas helyein tenyészbika-telepeket létesít. Ezeket a telepeket legelődus vidéken létesítik 10—30 darab tenyészbikával, szakemberek felügyelete mellett. A tenyészállatokat a mezőgazdasági kamarák szerzik be és a községeknek, illetve a mezőgazdáknak igen jutányos feltételek mellett adják át.

**Zománc részére
nivaszókemencét**
keresünk megvételre vagy bérbre.
Ajánlatokat román nyelven a „Publicom” R. hirdetőbe, Bukarest, Pasagiul Comedia 6. „Email” jeligére.

Kolozs vármegye katonai parancsnoka

4. SZ. RENDELET.

Kolozsvár, 1945 VII. 2.

A városban kötelező rend fenntartásának biztosítása és a nyilvános helyiségek munkaidejének megváltoztatása céljából

ELRENDELEM:

1. §. A nyilvános helyiségek: kereskedések, vendéglők, étkezők, falatozók, kávéházak záróráját helybeli idő szerint 21 órában állapítom meg.
2. §. A mai naptól kezdve bálók és mulatságok rendezését megtiltom.
3. §. A rendőrfőnök köteles e rendelet szigorú végrehajtását ellenőriztetni és minden kihágást nekem jelenteni, hogy a rendelet ellen vétőket felelősségre vonhassam.

BASZIEV

gárdaörnaggy, Kolozs vármegye katonai parancsnoka

(*) **ALULIROTT** belátva, hogy az elmúlt években kifejtett tevékenységem a munkásság ügyét városban befolyásolta, ezért az összmunkásságtól bocsánatot kérek és megfogadom, hogy a jövőben öntudatos munkáshoz méltóan fogok viselkedni és az új társadalom kiépítésében teljes erőmmel résztveszek. Kolozsvár, 1945 július 6. Szathmáry Gábor. 9764

HAZAJÖNNEK A NEMETORSZÁGBA HURCOLT MAGYAR LEVENTÉK. Budapestről jelentik: A megszálló német csapatok — mint ismeretes — annakidején elhurcolták Erdélyből Magyarországból is a leventéket. Az elhurcoltak közül szállítás közben többen megszöktek, a magyar ifjúság akkori vezetőitől félrevezetett leventéik zöme azonban megérkezett Németországba, ahonnan egy részüket Hollandiába szállították át és német altisztek parancsnoksága alatt a Totó német munkaszervezetben dolgoztatták őket. A német fegyverletétel után ezek a leventék, akiket a Székelyföldről, Kolozsvárról, Biharból, Békésből és a Tiszántúlról hurcoltak el a németek és a nyilasok, szintén felszabadultak és most kisebb csoportokban igyekeznek visszatérni otthonukba. Eddig mintegy 1100 levente érkezett Budapestre. A Vörös Hadsereg illetékes parancsnoksága megállapította, hogy a magyar leventéket erőszakkal vitték ki Németországba, ezért nem tekintik őket hadifoglyoknak, hanem megkönnyítik részükre az otthonukba való visszatérést.

LEVÉLPOSTA ERKEZETT A HADI-FOGLYOKTÓL. Ertesítjük Pintér Károlyné Kolozsvár, Fellegrvári-ut első síkator 3 alatti lakost, Kovács Margit kolozsvári ref. leánygimnáziumi tanárnét, Osváth Ernő hidalmási református lelkész, valamint Nyáray Alfrédné, Szászfenes Papp-utca 431 alatti lakost, hogy részükre külföldről levélposta érkezett hadifogoly hozzátartozóiktól, illetve ismerősöktől. A levelek szerkesztéséigünkhöz átvehetőek. Ertesítjük Kékényesiné Kolozsvári lakost, akinek férje törzsermenter volt a kolozsvári hadtestnél, hogy férje Ausztriában van hadifogságban. Személyéről és sorsáról dr. Schwarcz Árpádtól, Kolozsvár, Möriz Zsigmond-utca 1 alatt kaphat bővebb felvilágosítást.

KIK VITTEK EL A KOLOZSVÁRI ORT. IZRAELITA TEMPLOMOK BERENDEZÉSET? A kolozsvári aut. ort. izraelita hitközség vezetősége felkéri azokat a kolozsvári lakosokat, akiknek tudomása van a Pap-utca 5—7, valamint a Mikés Kelemen-utca 13 alatt lévő ort. izr. templomokból elhordott templomi berendezések, padok stb. hollétéről, sziveskedjenek azt a hitközség Timár-utca 44 alatt lévő titkári hivatalánál bejelenteni. A hitközség vezetőségének pontos értesüléssel vannak azokról a személyekről, akik a zsidó templomok berendezéseit elvitték.

A SZÖVET RÖGZITETT GYARI ÁRA. Bukarestből jelentik: A kormány illetékes ténylező megállapították a forgalombakerülő ugynevezett tipuszövet új árát. Ezek az árak az 1944. évi belföldi termelési gyapjuból készült szövetekre vonatkoznak és a következők: könnyű férfiszövet 500 gram sulyban és 140 cm. szélességben, 6587 lej méterenkint. Nehéz férfiszövet méterenkint 600 gram sulyban, 140 cm. szélességben 6748 lej. Férfi nadrágszövet méterenkint, 1120 gram sulyban és 140 cm. szélességben 12.334 lej. Könnyű férfiszövet méterenkint 140 gram sulyban és 70 cm. szélességben méterenkint 2158 lej. Női kabátiszövet méterenkint 500 gram sulyban és 140 cm. szélességben 6244. Pokróc 190 cm. hosszúságban, 140 cm. szélességben, 2400 gram sulyban, darabonként 10.741 lej. A felsorolt sulynál folyóméterenkint 5 százalékos eltérés lehet. A fenti eladási árak gyárban helyben értendők, forgalmi adó és helylegilletégek, valamint rendkívüli adó nélkül. Az Asolana, a gyapjutermelek és szövetek szakmai egyesülete köteles a gyáraknál a felsorolt árak pontos betartását ellenőrizni.

Tisztelgés Mihály királynál kitüntetése alkalmából

BUKAREST, július 10. (Rádió) A Szövetségközi Ellenőrző Bizottság részéről Szuszajkov tábornok, Pavlov követ és Bogdenko ellentengernagy látogatást tettek Mihály király nyári székhelyén, Szinajában, ahol üdvözölték a királyt abból az alkalomból, hogy a Legfelső Szovjet elnöksége a „Győzelem“-mel, a legnagyobb szovjet rendjellel tüntette ki. Mihály király köszönetét és üdvözlését küldte Kalinin elnöknek. Az eseménnyel a román és a szovjet lapok bőven foglalkoznak. A Graul Nou vezércikkben közölte I. Mihály királyt kitüntetése alkalmából.

HAZATERŐ DEPORTÁLTAK.

Az Észak-erdélyi Demokrata Zsidó Népközségek Szövetsége Lengyelországba és Csehszlovákiába vonatokat indított a deportáltak hazahozatalára. A már utban lévő deportáltak, ugyancsak a különböző német gyűjtőtáborokban felszabadultak névsorát közöljük alább. A deportáltak neve mellett könnyebb felismerés végett a születési évet és azt a helységeket is közöljük, ahova deportáltak. Mai számunkban a Waldenburgban felszabadultak névsorával kezdjük meg a közlést: Moldován Éva, 1924, Máramarosziget. Moldován Mórné, Máramarosziget. Moldován Edit, 1925, Máramarosziget. Rosenbergs Bözsi, 1925, Máramarosziget. Davidovits Gabriella, 1918, Máramarosziget. Pollák Szilvia, 1926, Máramarosziget. Sichermann Margit, 1921, Máramarosziget. Halm Berta, 1914, Máramarosziget. Lebovits Etel, 1914, Máramarosziget. Guttman Anna, 1910, Kolozsvár. Goldstein Nándorné született Löwinger Melania, 1920, Kolozsvár. Löwinger Irén, 1922, Kolozsvár. Samu Ibolya, 1924, Kolozsvár. Samu Magda, 1926, Kolozsvár. Smil Regina, 1925, Kolozsvár. Grünfeld Izsákné, 1912, Kolozsvár. Mátyás Adrienne, 1923, Kolozsvár. Frankovics Herman, 1913, Kolozsvár. Pollák Lili, 1922, Majszin. Zéligné Hilevitz Róza, 1915, Marosvásárhely. Kaufmann Margit, 1923, Szatmár. Lázár Ibolya, 1924, Szatmár. Waldmann Szerén, 1920, Szatmár. Deutschi Olga, 1922, Magyarláros. Deutsch Emília, 1924, Magyarláros. Bernáth Fáni, 1914, Magyarláros. Biener Magda, 1924, Magyarláros. Márk Irén, 1927, Magyarláros. Moskovits Piri, 1927, Magyarláros. Moskovits Laura, 1924, Magyarláros. Jakab Regina, 1925, Magyarláros. Doppelt Helén, 1924, Magyarláros. Marmor Sára, 1922, Magyarláros. Marmor Rózi, 1924, Magyarláros. Deutsch Béláné, 1906, Marosvásárhely. Gedalyevits Ida, 1919, Székelyhíd. Lebovits Cili, 1917, Alsóapsa. Feldmann Aladárné, 1900, Erőmhályfalva. Révész Erzsébet, 1912, Nagyvárád. Lóvi Margit, 1918; Nagyvárád. Izsák Magda, 1916, Nagyvárád. Révész Klára, 1914, Nagyvárád. Mohr Lili, 1921, Nagyszalonta. Paszternák Szófia, 1914, Kolozsvár. Lázár Katalin, 1927, Szatmárnémeti. Klerrmann Berta, 1924, Margitta. Friedmann Gitta, 1921, Székelyhíd. Glück Árpád, 1923, Kolozsvár. Csillag Mihály, 1924, Dés. Csillag József, 1904, Dés. Kahán Salamonné, 1902, Dés. Szobel Hermanné, 1891, Dés. Riegler Samu, 1916, Dés. Scheiner Ignác, 1926, Máramarosziget. Bokor Ernőné, 1925, Ditró. Rosenblatt Anna, 1924, Marosvásárhely. Schwartz Edéné, 1921, Marosvásárhely. Schwartz Eszter, 1921, Marosvásárhely. Berger Kálmán, Kolozsvár. Weldheim Ferenc, Margitta. Katz Béla, Máramarosziget. Rostás János, Csíkszentmiklós. Silberstein Károly, Szilágyfalva. Davidovits István, Nagyszalonta. Strohl Sándor, 1929, Gyergyóólló. Jognatinszky Mihály, Beszterce. Leipzigban szabadult: dr. Hirsch Gábor, Kolozsvár. Marburgban szabadult: Perl Erzsébet, 1923, Máramarosziget. Lichtenauban szabadultak fel: Ausch Laura, 1920, Kolozsvár. Ausch Piroška, 1922, Kolozsvár. Biener Magda, 1925, Kolozsvár. Biener Hermin, 1923, Kolozsvár. Brief Szidónia, 1918, Kolozsvár. Brief Mina, 1920, Kolozsvár. Bojum Helén, 1911, Marosvásárhely. Bojum Blanka, 1919, Marosvásárhely. Brüll Helén, 1919, Kolozsvár. Csobán Helén, 1919, Kolozsvár. Dick Ödöné, született Révész Irén, 1919, Kolozsvár. Deutsch Mórné született Lusztig Erzsébet, 1907, Kolozsvár. Elek Pálné született Moskovits Erzsébet, 1900, Nagyvárád. Elek Katalin, 1925, Nagyvárád. Waldenburgban felszabadultak még: Landau Andorné született Porjesz Aranka, 1908, Marosvásárhely. Aba Ibolya, 1924, Marosvásárhely.

UJABB RENDELET A RENDKÍVÜLI ADÓRÓL. A Hivatalos Lap július 22-i számában megjelent a pénzügyminisztérium körrendelete, amely szerint a kiskereskedelmi és minden konfekciós műhely köteles a saját anyagból konfekcionált áruk után befizetni a 12 százalékos rendkívüli adót még akkor is, ha azt nem kereskedőknek adják el. Az ilyen árukat naponta be kell vezetni az erre a célra feltekert és a pénzügyigazgatásnál előzetesen láttamozott könyvbe és az adót minden naponként egyenlően befizetni.

Ugyanez a helyzet azoknál a műhelyeknél is, amelyek házi elvégzésre adnak ki munkát. Ez esetben az áru értékét a könyvbe akkor kell bevezetni, amikor azt készen behozzák a műhelybe. Amikor az anyagot kiadják a munkát végző iparosnak vagy műhelynek, arról adó- és bélyegmentes jegyzéket kell készíteni a pénzügyigazgatásnál előzetesen láttamozott füzetből és annak szövegében fel kell tüntetni, hogy adómentes áruval van szó, miután az a megrendelő anyagából készült. A jegyzékben fel kell tüntetni a munkát megrendelő és a munkát elvégző cég nevét, az anyag minőségét és mennyiségét, az elküldés napját és óráját. A ruhafestők, fényképszerek és fogtechnikai műhelyek munkálatait csak akkor adómentesnek, ha azokat magántételek részére végzik. Ha viszont kereskedőknek készítenek adóköteleseket. Az adó a tisztítási munkálatok értékének 40 százaléka, az egyéb munkálatok értékének 10 százaléka után kell fizetni.

TEXTILFONALAKAT FELDOLGOZÓ IPARVÁLLALATOK FIGYELMÉBE! A közlést a minisztérium 1945. évi június hó 21-én kelt 2273/1945 számú rendelete értelmében (megjelent a Monitorul Oficial folyó évi június hó 27-én kelt 142. számában) a textilfonalak (pamut, viscoza, len, kender, vigonin, gyapju) elosztásának szabályozása érdekében a textilfonalakat feldolgozó összes iparvállalatok a szükséges anyagok elnyerése végett kötelesek az üzemi kapcsolatos adatokat bejelenteni. A kolozsvármegyei (beleértve a kolozs-

SPORTÉLET

A TESTVÉRISÉG JEGYÉBEN

nagy sikerrel zajlott le Kolozsváron az első nemzetközi sporttalálkozó

KMSE—DVSC 6:2 (1:0) — CFR—DVSC 2:1 (1:0)

KOLOZSVAR, július 10. Pénteken délután megérkezett Erdély fővárosába a Debreceni VSC labdarúgó csapata s ezzel új fejezet nyílt a román—magyar sportkapcsolatok történetében. Itt Kolozsváron a két nemzet fiatalok sporttalálkozóját megnyitó állomási fogadtatáson az őszinte együttműködés óhaja és akaratára nyilatkozott meg egyszerű dolgozó emberek üdvözlő beszédében, amikor elhangzott az Internacionálé, a szabadságszerető népek himnusza. Elsőnek Timofi György, az OSP kolozsvári szervezetének vezetője szólott román nyelven. Munkásember a munkásemberekhez. Hangoztatta e találkozó jelentőségét, amely a testvériség megalapozásában nyilvánul meg, a sport vonalán is a két országa fiai között. Ugyanebben a szellemben szólott Kovács Béla, a KMSE labdarúgó szakosztályának vezetője, külön kiemelve a hatóságok nemesemelő támogatását a nagyjéltű sportesemény megszervezésében. Utána Fratila CFR-sportvezető mondott meglehangú üdvözlőszavakat, éltetve a magyar—román testvériséget.

Az üdvözlésekre a vendégcsapat részéről Szilárd szakosztályvezető válaszolt magyar, majd román nyelven s azt az őszinte reményét fejezte ki, hogy Kolozsvár és Debrecen sportolójának találkozója nem marad hatás nélkül a demokratikus

sportkapcsolatok további, szélesebb alapokon történő kiépítésére.

A testvéri ismerkedés után a CFR-műhelyek vendégelték meg a debreceni vasutas-fiúkat s látták el kifogástalan gondoskodással ittlétek egész ideje alatt. Ami a Kolozsváron megnyilvánult vendégszeretetet illeti, a DVSC valamennyi játékosja őszinte lelkesedéssel nyilatkozott s különösen nagy elismerés hangján szólottak Timofi Györgyről, akit OSP-vezető, rendőrkezes és CFR-munkáselhárító minőségében egyaránt igazi demokratikus gondolkodású férfiként méltattak. Dicsőreleg emlékeztek meg a közönség barátságos magtartásáról is. Örömmel érezték olyan légkör kialakulását, amely lehetővé teszi az igazán sportos, nemes vetélkedés lebonyolítására.

A vendégcsapat ünnepélyes fogadtatásának mozzanatai közül ki kell emelnünk még az OSP helyi szervezetének vasárnap délelőtti fogadtatását a Diákház helyiségében, ahol Pop-Imreh László főtákar üdvözölte a debreceni labdarúgókat. Ez alkalommal is szívesen, testvéri hangulathatban tárgyalták meg az időszerű sportkérdéseket.

Most pedig számoljunk be az elmúlt napok sporteseményeiről helyi és országos viszonylatban egyaránt.

A két nemzetközi találkozó

Szombaton délután közel 3000 főnyi néző előtt mutatkozott be a DVSC a CFR együttese ellen. Kölcsönös üdvözlések után a szovjet, román és magyar, valamint a szövetségesek zászlóival díszített jelölt előtt, a CFR zenekar indulóinak hangja mellett a két csapat a következő összeállításban sorakozott fel: CFR: Nemes—Nagy, Matisz—Csiki, Kiss, Sir—Szednicsek, Hódi, Muresan, Szimcsák, Nyári. DVSC: Nagy M.—Szűcs, Serfőző—Orosz, Zilahy, Oláh—Kömösi, Szabó, Szilágyi, Osztróveczki, Szilák.

A vendégcsapat csökkentett iramban kezdett, s erejét láthatólag a másnapi nagy mérkőzésre tartogatta. Az első félidőben génsportos, de kissé lanyha játék folyt, amelyben a CFR egységesebb csapatmunkával s főleg állóképesebb védelemmel tünt ki. A vezetőt gólt Hódi rugta bombalövessel Nagy kapujába. 1:0.

Szünet után kissé élénkült a játék, de a teljes iram kibontakozását súlyos játékvezetői tévedések akadályozták meg, főleg a DVSC rovására. Zilahynak mégis sikerült egyenlítőre ugyanancsak bombalövessel. 1:1. Gól után mintegy negyedórás a debreceniek uralkodtak a pályán, de a CFR pompás védelmét nem tudták megtörni, amellyel nagy balszerencse is kísérte támadásaikat. A 28. percben Muresan leszereltése után a védelem leállt, a bíró sipja azonban néma maradt s a közönség kénytelenesen a hálóba helyezte a labdát. 2:1. A közönség lelkesen biztatta a

balszerencsés vendégcsapatot, de a debreceniek élénk rohamaival továbbra is eredménytelenek maradtak.

Jók voltak: Nemes, Matisz, Csiki és Muresan, illetve Szabó (a mezőny legjobbjai), Nagy, Szűcs és Szilák. Kuszalik dr. ingatag itélkezéssel rossz közönséghangulatot teremtett.

Vasárnap délután rekordközönség, körülbelül 7000 ember vonult ki a sporttelepre. A DVSC a már közölt összeállításban játszott. A KMSE csatarendje így alakult: Szabó—Szilágyi—Szaniszló, Yass—Perényi, Pál, Fülöp—Fábián II., Kovács IV., Bonyhádi, Radnai, Kovács V.

Rendkívül jóiramu, látványos mezőnyjáték kezdődött. A KMSE némi technikai fölényrel tünt ki. Egyenlő erő küzdelme folyt a pályán. A hazai csatársor volt a végsőlegesen támadó fél, de a vendégcsapatnak is nyílt néhány kedvező alkalom a gólszerzésre. A 24. percben Fábián II. bevitt labdáját Kovács V. pompás lövéssel küldte a balsarokba. 1:0. A 35. percben jéggel vegyes, hatalmas záporos köletkezett, amely később felhőszakadásba ment át. A mérkőzést csak 15 perc múlva tudták folytatni, erősen felázott, nagy víztölcsérekkel teli pályán. Kezdetben a DVSC jobban bírta a nehéz terepet s a 4. percben Szilágyinak sikerült 11-es büntetőrugást kiérőszakolnia, amelyet Zilahy értékesített. 1:1. Vízipólszerű csapko-

dás után a 7. percben a megugró Szilágyi a vezetést is megszerezte. 1:2.

Már-már úgy látszott, hogy a KMSE vereséget szenved, ám az első negyedóra után a piros-feketék rákapcsoltak s a 20. percben Bonyhádi egyéni akcióból kiegyenlített, majd három perc múlva ugyancsak Bonyhádi jutott újabb góllal remek csélészek után. 3:2.

A DVSC ezután fizikailag is alulmaradt s a helyi csapat vette át a kezdeményezést. A 28. percben Bonyhádi az újabb gólszerző 11-esből, a 34. percben Kovács V. fejté sarokgólt Fábián II. pompás beadásából, majd a 43. percben Radnai fejese surrant a jobb első sarokba. 6:2.

Selencepu a mérkőzést általában jól vezette, de néhány esetben túlszigoruan ítélkezett: Jók voltak: Perényi, Pál, Bonyhádi (a mezőny legjobbjai) és Kovács V., illetve Nagy, Szabó, Szilágyi és Kömlösi.

Kettős vereséget szenvedett a Victoria Bukarestben

A Victoria szombaton és vasárnap Bukarestben vendégszerepelt. Az első nap a Carmen ellen 4:1, vasárnap pedig a Juventus ellen 2:1 arányú vereséget szenvedett.

Uzósport

Vasárnap délután a városi strandfürdőben a Haladó Ifjúság rendezésében igen sikerült uszóverseny zajlott le. Eredmények: 50 m. gyermek mellúszás: 1. Dózsa KEAC 44.6 mp. 2. Sipos KMSE 45.8 mp. 3. Kelemen KMSE 51.8 mp. 100 m. Ifjúsági gyors: 1. Gáspár KEAC 1:18.2 p. 2. Bogdán KMSE 1:20.4 p. 3. Gonosz v. K. 1:16.2 p. 50 m. gyermek gyors: Gálfi KMSE 44.3 mp. 2. Csákány KMSE 45.3 mp. 3. Hambrig KMSE 45.6 mp. 100 m. fiú gyors: 1. Nagy KMSE 1:37.5 p. 2. Mascasiu KEAC 1:42.6 p. 3. Dragán KEAC 1:49.3 p. 100 m. Ifjúsági hát: 1. Kányádi KEAC 1:31.3 p. 2. Törös KMSE 1:52.3 p. 200 m. Ifjúsági gyors: 1. Gudor KMSE 3:06.5 p. 2. Gáspár KEAC 3:08.6 p. 3. Gálfi KMSE 3:10.2 p. 100 m. férfi mell: 1. Meister II. Haggibbor 1:36.0. 2. Kriszta KMSE 1:42.0 p. 3. Szilágyi KEAC 1:42.3 p. 3x50 m. gyermek vegyes: 1. KMSE (Nagy, Sipos, Gálfi) 2:30.0 p. 2. KEAC (Dragán, Dózsa, Mascasiu) 2:35.0 p. 50 m. női mellúszás: 1. Felszegi KEAC 58.0 mp. 2. Ferenczi KMSE 1:01.0 p. 3. Bagaméri KMSE 1:01.3 p. 4x50 m. gyermek gyors: 1. KMSE I. 3:13 p. 2. KEAC 3:18 p. 3. KMSE II. 3:35.8 p. 100 m. női hát: 1. Kovács KMSE 1:48.2 p. 50 m. fiú mell: 1. Nagy KMSE 46.9 p. 2. Kovács CFR 53.3 p.

Vízilabdamezők: KMSE—KEAC 3:2 (1:0). Góllöbök: Jordáky, Gálfi, Gudor, illetve Kelemen dr. és Kányádi. A KMSE jó játékkal vágott vissza az egyetemi csapatnak.

ARKORMANYBIZTOSOKAT NEVEZNEK KI AZ IPARVÁLLALATOKHOZ. Bukarestből jelentik: A kormány a gazdasági helyreállítás és az árukereskedés megállítása érdekében az eddiginél szigorubb ellenőrzés alá kívánja venni a kereskedelmi és iparvállalatok tevékenységét, főleg pedig a kész áruk forgalombahozatalát. Az ellenőrzésnek elsősorban az a célja, hogy az ipartermékek megfizethető áron jussanak el a fogyasztókhoz és gyökereken megszüntesse a különböző árukkal üzőt fektetést. Az árkormánybizottság az összes iparvállalatokhoz ellenőrző árkormánybiztosot tervez kinevezni, akinek feladata lesz az iparvállalatokhoz érkező összes elsőrendű és kiegészítő anyagok mennyiségének ellenőrzése, valamint a kész ipartermékeknek a termelés színhelyéről való elszállítására felelti ellenőrzés. Az árkormánybiztosok ellenőrzik és igazolják forgják az áru minőségét, súlyát és a kész termékek elosztását is. Az árkormánybiztosok tudomása és ellenjegyzése nélkül semmiféle áru és számla nem állítható ki a termelő-vállalat részéről.

A Városi Színház heti műsora

Július 11-én, szerdán este 8 órakor: Gudor és hősök.

Július 12-én, csütörtökön este 6 órakor: Eladott menyasszony. Előadás a munkások részére.

AKMSEma délután a Haggibbor ellen játszik edzőmérkőzést

KOLOZSVAR, július 10. Ma, szerdán délután 6 órakor edzőmérkőzés lesz a városi sporttelepen. A Debrecenbe készülő KMSE csapata a Haggibbor ellen játszik edzőmérkőzést, mely érdekelt összecsapásnak ígérkezik, mivel mindkét együttes a legjobb erőit vonultatja fel.

A Dermatita csütörtök délután a DVSC ellen játszik

KOLOZSVAR, július 10. Csütörtök délután 4 órakor a Dermatita-pályán nemzetközi mérkőzés lesz. A bányász csapat a Debreceni Vasutas Sport Club ellen játszik, amely ma délután érkezik vissza Marosvásárhelyről Kolozsvárra.

Adás-vétel

ELADÓ csirkefeltető és nevelőgép, műanyag, 1200 tojásos. Árpád-utca 28. 9397
SINGER süllyesztett varrógép eladó, esetleg rádióval elcsereíthető. Deák Ferenc-utca 18. Házmeztornél. 9659
JÉGSZEKERÉNY, jókarban lévő, 200x120, eladó. Krizsbal-utca 29. 9694
ELADÓK különböző butorok, főzőkályha, gyalupad, vasszorítók, könyvek és egy fér-fikerékpár. Kazinczy-utca 52. 9705
ELADÓ villanymotor, 2,6 lóerős, Ganz. Krizsbal-utca 19. 9715
EGY női kerékpár, 10.000 kg-ig mérő maza, egy ballon és egy hintaszék eladó. Cser-törő-utca 47. 4731
ANTIQUARIÁRIUM fekete márvány-lappal jutányosan eladó. Papp Béla, Egyetem Diákber. 9724
FÜSZERBERENDEZÉS teljes felszereléssel és áruval eladó. Cím a kiadóban. 9741
VESZÉK ócska ruhát, fehérneműt, cipőt Szabadság-tér 12, Rách. 9323
ELADÓ egy fél fehérháló, egy szekrény és egy vasgép-olcsó árban. Ady-utca 18. 9607
SARGARÉZ gyermekágy matráccal eladó. Ára 38.000 lej. Vörösmarty-utca 15. 9695
ANGORANYULAK kettővel együtt eladó. Földes-utca 7. 9700
JÉGSZEKERÉNY eladó. Munkácsy-utca 9, házfelügyelőnél, délután 5 után. 9703
EGY jókarban lévő gyermek sportkocsi eladó. Kossuth Lajos-utca 23. 9755
KANARIMADAROK berendezéssel együtt eladók. Pata-utca 27. 9754
ANGORAFONAL eladó, használt angorka-ketrecet veszek. Méhes-utca 51. 9753
ELADÓ jókarban lévő gyermekágy, gyermekfürdőkád, csirkefeltető és nevelőgép és öntöző gumicső. Raktár-utca 16. 9749
GYERMEK MELE, sport és kombinált koscsik eladók. Horea-utca 64. 9758
ELADÓ egy jókarban lévő fér-fikerékpár, egy 37-es sportbakancs, egy kerékpár-dinamo, egy kis fényképezőgép. Malom-utca 10, emelet, ajtó 1. 9782
ELADÓ befőttes, uborkás és gyógyszeresüvegek. Cím a kiadóban. 9780
BŐRBERI férfiöltöny eladó. Jókai-utca 11, fodrászszalon. 9785
REGI ablakok és egyszárnyas ajtó eladó. Kazinczy-utca 48. 9788
ELADÓ székek, fotelok. Mikes-utca 6, Demeternél. 9770
KERESEK drótszőrű foxi vagy selyem pincsi kutyakölyköket. Malom-utca 29, II emelet. 9773
ELADÓ varrógép, rézüst, szénkályha, főzőkemence, vasgép. Mikó-utca 83. 9776
FÉR-FIKERÉKPÁR eladó. Józsa Béla-utca 11. 9777
ELADÓ kombinált szekrény, új konyhabutor, szilom, perzsaszőnyegek. Dohány-utca 11. 9780
FARKASKUTYA kölyköket vennék. Cím: Magyar Bolt MAGISZ vasosztály. 9783
ELADÓ új perzsa abrosz, női sötétkék táska, sárga damaszt agyrtakaró, 12 méter fehér damaszt, egy új kézmunka-abrosz. Farkas-utca 14, délelőtt. 9790
HUE-MELY és sport gyermekkoscsik eladók. Horea-utca 8, hátul az emeleten. 9788
REKAMIER egyszemélyes, ágyneműtartóval, megbízható minőségben „Libertas”. Deák Ferenc-utca 40. 3814
KERESEK megvételre börgyári gépeket, anyagokat, falc- és glancgépet, valamint króm-káli, króm-alumi anyagokat. Malher, Deák Ferenc-utca 39. 9809
DIOPULITUROS hálózobák eladó garanciával kivételben. András Endre butorasz-talos, Alkony-utca 39. 9810
ELADÓ modern kettős gázrezsó felszereléssel, fekvőszék, karosszék, kristálypoharak. stb. „Express” iroda, Dózsa-utca 6. 9795
ELADÓ egy jókarban lévő frész plüss szelenterítő. Hosszu-utca 17-19. 9748
GUMICSŐ 10 méter, másfél colos, eladó Studnicska, Brassai-utca 5. 9745
LIBATÓLTÓ gépet és fonott drótkerítést, 1 méter magas, 35 méter hosszút, megvételre keresek. Bethlenkert-utca 20. 9807
JÓ ALLAPOTBAN lévő verseny-ping-pongasztal eladó. Lengyel-szanatórium 42-es szoba. 9678
ELADÓ jó női bicikli, ruhák és 36-os cipők. Mócsok-utca 44, házfelügyelőnél. 9767
ELADÓ hálózobák, konyhák és használt butorok. Postakert-utca 1, asztalosműhely. 9757
SELYEMHARISNYA legolcsóbb bevásárlási forrása Dávid Ferenc-utca 13, udvarban. 9743
ELADÓ keveset használt bőrkoffer, két-karikás gázrezsó tartállyal, 12 személyes pohárkészlet. Méhes-utca 51. 9794
IKREKNEK sport gyermekkoscsik eladó. Horea-utca 8, hátul az emeleten. 9788
EGY szalagmunka és egy fürdőkád eladó. Szabadság-tér 11. 9803
ELADÓ egy Doxa szobóra. Szabó János, Bartha Miklós-utca 22. 9800
GYÓGYSZERESZI gyakorlati kézikönyve, Vondrasek-féle sorozat, eladó. Volth Lajosné, Kolozsvár, Mócsok-utca 14. 9799
ELADÓ angoranyulak. Zsigmond király-utca 105. 9807

APRÓHIRDETÉSEK

SÜRGŐSEN keresek egy jobbkaru bőrdíszműves varrógépet megvételre, esetleg cserélek egy süllyesztés Singer varrógépért. Biró, Szentlélek-utca 10. 9802
ELUTAZÁS miatt többféle tárgy eladó. Cím a kiadóban. 9804
ELADÓ szmoking, zsakett, bőrkabát és különféle butorok olcsón. Radák-utca 4, házfelügyelőnél, 10-1 óra között. 9769
ELADÓ egy tavaszi kabát, egy zakó derék termetre és három méter fekete gyapjuszövet. Tótfalusi Kis Miklós-utca 7. 9766
ELADÓ sürgősen olcsón egy keveset használt barna kombinált szobaberendezés. Nagy Lajos király-utca 68. 9772
ELADÓ jókarban lévő Continental táskák-irógép és csónakos varrógép. I. kerület, Király-utca 24, emelet. 9746
FÜRDŐKÁD rézkazánal, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 9730
MODERN konyhabutorok eladók. Mócsok-utca 55, asztalosnál. 9774

Alkalmazást kaphat

CFR NYUGDIJAS szerény háztartása vezetésére tisztaságszerető, otthonra vágó nőt keres. Levél a kiadóba „Nyugdíjas” jelíggel. 9779

TÖKELETES román-magyar nyelvtan-rettel bír, gépirni tudó, irodai és adminisztrációs munkában jártas, esetleg csekély tőkével rendelkező, agilis deportált hölgy tudassa címét. Önálló munkaerők előnyben. Címeket „Deportált” jelíggel a kiadóba. 9808

RENTABILIS ipari üzem nagyobb tőkével társulni keres. Szeszgyár-utca 9, délután 3-5 között. 9812

APOLONÓT keresek könnyebb beteghez. Szakképzettség nem szükséges. Jelentkezni 10-12 óra között Zsidókörház, 33. szoba. 9763

FINANSZIROZOT keresek, aki rendelkezik kétféle tőkével, felfelé menő tőkével, biztos és kettőben jövedelmező, reális alapokon álló vállalkozáshoz, amely nagy vállalatok és gyárak ekonomatúsul részére fér-firuhákat konfekcionál és szállít. „Fér-firuhakonfekció” jelíggel a kiadóba.

Alkalmazást keres

INTERNATUS vagy hasonló intézmény gazdasági vezetését vállalná több évi gyakorlattal rendelkező középkorú, egyedülálló intelligens nő. Cím: Módy, Dés, Nicolae Iorga-utca 55. 9412

FENYKÉPESZ segédnö retusörmek vagy laboránsnak állást keres. Németh Ilona, Pap-utca 44. 9733

PENZGARANCIÁVAL pénztárnoknál, vagy kiszolgálónál állást keresek. Cím a kiadóban. 9655

KÖZÉPISKOLÁSOKAT vizsgára előkészítetek bármilyen tantárgyból. Cím a kiadóban. 9693

RÓMAN-MAGYAR, magyar-román, bármilyen fordítást vállalok. Román lecke-adást is. Cím a kiadóban. 9785

RENDES családból való leány elmenne uricsaládnhoz nagyobb gyermek mellé. Cím a kiadóban. 9781

FENYKÉPESZ-segéd állást keres. Gyors, negatív és pozitív retusör. A portréfelvételében is gyakorlatom van. Választ pontos feltételekkel várok. Cím Ispán István, Dés, Papp-utca 7. 9747

FIATAL kereskedősegéd bármilyen állást elvállal. „Középiskolát végzett” jelíggel. 9817

HAROMSZÁZEZER lejjel közreműködve társulnók bodega vagy élelmiszerüzletbe. Varga, Bethlen-utca 33. 9782

EGESZEN olcsó gimnáziumi előkészítés, garanciával. Szentegyház-utca 32. 9806

Ingatlan-lakás

SÜRGŐSEN eladó villahely Majális-utcában, a vasut mellett két szoba, konyha, kert 2.500.000 lejért, ezenkívül több villa, családi házak, villahelyek. Transilvania Ingatlan Iroda, Szabadság-tér 19. 9644

ÜRES házhelyet, esetleg kisebb házat külvárosban keresek megvételre. Címeket a kiadóba „Vidék” jelíggel. 9679

SÜRGŐSEN eladó házastelek nagy kerttel, kúttal egy szoba, konyha, élelmskamra és külső 7 szoba. Cím a kiadóban. 9669

KERESEK 2, esetleg egyszobás komfortos lakást sürgősen, lehetőleg különálló telken. Távoltság nem számít. Házbért 1 évre előre fizetek, esetleg renoválást vállalok. Cím a kiadóban. 9668

GYERMEKTELEN fiatal házaspár keres sürgősen szoba-konyhás, esetleg egyszobás komfortos lakást a belvárosban. Cím a kiadóban. 9707

EGY üzlet raktárhelyiséggel központban azonnal is átadó. Cím a kiadóban. 9735

FEL HOLD házhely eladó a Méhes-utca-ban. Érdeklődni Madách-utca 41. alatt. 9701

**MÁR
CSAK
PÁR NAP**

**T
I
T
A
N**

választ el az illami osztálysorsjáték negyedik osztályának húzdától! Ujítsa meg sorsjegyet: csak így vehet részt az augusztusi nagy nyereményeket biztosító húzásokon minden ráfizetés nélkül!

sorsjegyfőelrűsítő, Szabadság-tér 32. Tel.: 303.

A romániai teherautótulajdonosok szövete-közete kolozsvári fiókja

újra megkezdte teherautókkal való fuvarozását, foglalkozik minden néven-nevezendő teher-szállítással az ország bármilyen részébe.

Szállítási iroda: Budai Nagy Antal-utca 42-44. (Honvéd-u.) Telefon: 402

Gyógyszer, uborkás és mindenféle üveg nagy-mennyiségben kapható a
Honi áru porcellán- és üvegnyakkereskedésben Kolozsvár, Rózsa-utca 2.

Férfi ruházóvetek, bélésárúk, szabókellékek nagy választékban

OLCSÓ ARON

„BASTYA” szabók szövete-közete, Minorita-utca 5

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIÁNST

Legmagasabb árón veszek **Schmeltzer István** ékszerész. Deák Ferenc-utca 28

KERESEK egy butorozott szobát takarítás és mosással. Előre fizetek. Cím a kiadóba „Iparos” jelíggel. 9751

VILLANEGYEDBEN sürgősen eladó 2x2 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló ház nagy gyümölcskerttel, azonnal beköltözhető. Görög Ingatlanügyleti Iroda, Deák Ferenc-utca 1, Városházával szemben. 9094

KIRÁLY-utcai kétszobás, komfortos, modern lakásomat elcsereílném ugyancsak a központban 3 szobás összkomfortossal. Cím a kiadóban. 9750

EGYSZOBÁS lakást elcsereílnék szobakonyhás lakással a Dermata közelében. Cím a kiadóban. 9759

KÜLÖNBEJÁRATU szoba, élélskamra, a költségek megtérítéséért azonnal is átadó, elutazás miatt. Cím a kiadóban. 9815

ELCSERELNEM belvárosi egyszobás, komfortos lakásomat ugyancsak belvárosi kétszobás lakással. Érdeklődni Pollák, Hunyadi-tér 8. 9815

ÜRES üzlethelyiséget keresek forgalmas helyen. Cím a kiadóban. 9775

KET szoba, konyhás lakást keresek belvárosban vagy közelében jelépessel. Cím a kiadóban. 9778

SÜRGŐSEN keresek 1 vagy 2 szobás konyhás lakást butorral együtt. Azonnal átveszem. Székelyné, Kintzsi-utca 8. 9761

KISEBB üzlethelyiséget keresek bodega, vagy élelmiszerüzletnek. Varga, Bethlen-utca 33. 9782

DERMATA közelében sürgősen eladó szép házastelek. Érdeklődni Holló-utca 8. 9787

ELADÓ a Csertörő-utca 49 alatti fél házastelek. Szélessége 11,5, hossza 200 méter, a malomárók mellett fekszik. 2x2 szoba, 2 kis konyha, 2 kamra, veranda. Értekezni III. kerület, Meder-utca 1. Bulgária-telep. 9797

KERESEK a központban fehérművelőnek való helyiséget. Trefort-utca 37. 9752

ELADÓ új ház, 2 szoba, konyha és mellékhelyiségek, nagy gyümölcsös és zöldségkerttel. Nagy Lajos király-utca 3. 9734

Különfélék

HAZASSÁGI ügyében forduljon bizalommal „Doctor Romulus Vasile” Casuta postai 102 Arad, törvényesen bejegyzett házasságközvetítő irodához. Megbízások az egész országból. 9361

KEZITÁSKONATY bármilyen hozott szövet vagy vászonanyagból elegáns kivetelben készítek. Kőlcse-utca 2. 9658

ARUSZÁLLITÁST, költöztetéseket, vállalkok. Berde Mózes-utca 3, II. emelet. 8688

FOLYÓ hó 4-én, szerda délelőtt 8 órakor a Széchenyi-téri hid és Timár-utca sarokról elhajtották pirosra festett új szekereket, vas sárhányóval, 4 éves piros kanca lovammal, a szekeren 60 kg. sajt volt. Nyomra vezetőt magas jutalomban részesítem. Lőrincz János Kolozsvár, Szentistván-utca 79. 9793

ELVESZETT Zsigmond József névre szóló MAGESZ ellátási lap. Semmis. 9744

BACSKABA utazót keresek megbízás végett. Cím a kiadóban. 9789

ÜZLETHELYISÉGEK központban berendezéssel átadók. „Express” iroda, Dózsa György-utca 6. 9796

ARADRA utazót keresek, ki iskolai bizonyítványomat sürgősen elhozná. Albertné, Magyar-utca 18. 9801

HA BARMIT venni, eladni, átadni akar, forduljon az „Express” irodához, Dózsa György-utca 6. 9796

Joan Gh. Tricorache

vállalata Bukarest, Str. Sergent Ion Chiriac 7. (Obor). Telefon: 1-01-14

alkalmaz jó fizetéssel

egy belső építész,
egy belső rajzoló,
egy műszaki rajzoló.

Előnyben költségvetést készítő rajzoló.

A MAGYAR OLASZ BANK RT. Kolozsvári fiókja f. a.

betétesei betéteik felvétele végett jelentkezhetnek a Soc. Natională de Credit Industrial S. A. kolozsvári fiókja, Szentegyház-utca 1. pénztáránál 9-12 óra között.

Egér, molyrágást és bármind szakadást művésziesen bestoppol

HIRSCH műstoppoló,
Malom-utca 24, I. emelet